

**Archeologisch vooronderzoek
Sint-Gillis (Dendermonde) –
Oud Klooster (Gevangenis)**

Natasja Reyns en Jordi Bruggeman

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba 043

Aard onderzoek: Prospectie

Vergunningsnummer: 2011/214

Naam aanvrager: Natasja Reyns

Naam site: Dendermonde – Oud Klooster

Opdrachtgever: Regie der Gebouwen – Vlaanderen regio West, Oude Gentweg 75A, B-8000 BRUGGE

Opdrachtnemer: All-Archeo bvba, Barelveldweg 4, B-2880 BORNEM

Terreinwerk: Natasja Reyns, Steven Van Dijk en Marijke Derieuw

Administratief toezicht: Ruimte en Erfgoed Oost-Vlaanderen, Jessica Vandeveld, Gebroeders Van Eyckstraat 4-6,
B-9000 GENT

Rapportage: All-Archeo bvba

Determinaties: drs. Jordi Bruggeman en dra. Natasja Reyns

All-Archeo bvba

Barelveldweg 4

B-2880 Bornem

info@all-archeo .be

0478 36 57 07

0498 15 84 40

© All-Archeo bvba, 2011

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek. De aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegde gezag, zijnde Ruimte en Erfgoed.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING.....	5
2 PROJECTGEGEVENS EN AFBAKENING ONDERZOEK.....	7
2.1 Afbakening studiegebied.....	7
2.2 Aard bedreiging.....	8
2.3 Onderzoeksopdracht	8
3 BESCHRIJVING REFERENTIESITUATIE.....	11
3.1 Landschappelijke context.....	11
3.1.1 Topografie.....	11
3.1.2 Hydrografie.....	11
3.1.3 Bodem.....	12
3.2 Beschrijving gekende waarden.....	13
3.2.1 Historische gegevens.....	13
3.2.2 Archeologische voorkennis.....	15
3.2.3 Inschatting intactheid archeologisch erfgoed en archeologische potentie.....	19
4 RESULTATEN TERREINONDERZOEK.....	21
4.1 Toegepaste methoden & technieken.....	21
4.2 Bodem.....	21
4.2.1 Opbouw.....	21
4.2.2 Gaafheid terrein	22
4.3 Archeologische vondsten.....	23
4.3.1 Steentijd.....	24
4.3.2 Metaaltijden.....	25
4.3.3 Romeinse tijd.....	26
4.3.4 Middeleeuwen.....	26
4.3.5 Nieuwe/nieuwste tijd.....	26
4.3.6 Onbepaalde periode.....	26
4.4 Archeologische sporen.....	26
4.4.1 Bespreking sporen.....	27
4.4.2 Structuren.....	30
4.5 Afgebakende sites.....	30
4.6 Besluit.....	31
5 WAARDERING.....	33
6 ANALYSE VAN DE GEPLANDE SITUATIE: EFFECTEN.....	35
7 AANBEVELINGEN.....	37
7.1 Adviezen.....	37
8 BIBLIOGRAFIE.....	39
8.1 Publicaties.....	39
8.2 Websites.....	39
9 BIJLAGEN.....	41
9.1 Lijst van afkortingen.....	41

9.2 Glossarium.....	41
9.3 Archeologische periodes.....	41
9.4 Plannen en tekeningen.....	41
9.5 CD-rom.....	42

1 Inleiding

Naar aanleiding van de geplande aanleg van een nieuw gevangeniscomplex door de Regie der Gebouwen, werd door Ruimte en Erfgoed een prospectie met ingreep in de bodem, door middel van proefsleuven geadviseerd.

Deze opdracht werd op 17 maart 2011 aan All-Archeo bvba toegewezen. Het terreinwerk werd uitgevoerd van 28 juni tot en met 8 juli 2011, onder leiding van Natasja Reyns en met medewerking van Marijke Derieuw en Steven Van Dijck. De bedoeling van het onderzoek was om binnen het plangebied archeologisch erfgoed te karteren en het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed te lokaliseren, te interpreteren en te waarderen, zodat een advies wordt uitgebracht over eventuele vervolgstappen met betrekking tot het archeologisch vrijgeven van het plangebied, of bepaalde zones hierbinnen en het definiëren van eventuele sites die in de toekomst volledig onderzocht dienen te worden alvorens die zones vrijgegeven kunnen worden.

De eindbeslissing over het vrijgeven van de gronden en/of archeologisch vervolgonderzoek ligt bij Ruimte en Erfgoed.

2 Projectgegevens en afbakening onderzoek

2.1 Afbakening studiegebied

Het projectgebied is gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen, gemeente Dendermonde, deelgemeente Sint-Gillis (Fig. 1), percelen 80, 81, 87, 88, 89C, 89F, 89G, 90, 94, 96A, 622A, 627A, 628D, 628E, 628F, 629A, 630/2B, 631A, 632A, 632C, 633A, 633B, 634, 635, 636A, 639A, 640A, 641A, 642A, 643, 644, 645, 646A, 647A, 648A, 649, 650, 651A, 653A, 658C, 658D, 658E en openbaar domein (voetweg nrs. 25, 193, 194 en 195 (kadaster Dendermonde, 3de afdeling, sectie D). Het onderzoeksgebied beslaat een oppervlakte van circa 11 ha. Het oostelijk deel is volgens het gewestplan gelegen in woonuitbreidingsgebieden (0105) en het westelijke deel in landschappelijk waardevolle agrarische gebieden (0901). De locatiebepaling voor de nieuwe gevangenis maakt deel uit van het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan (PRUP) 'Afbakening Structuurondersteunend Kleinstedelijk Gebied Dendermonde'.

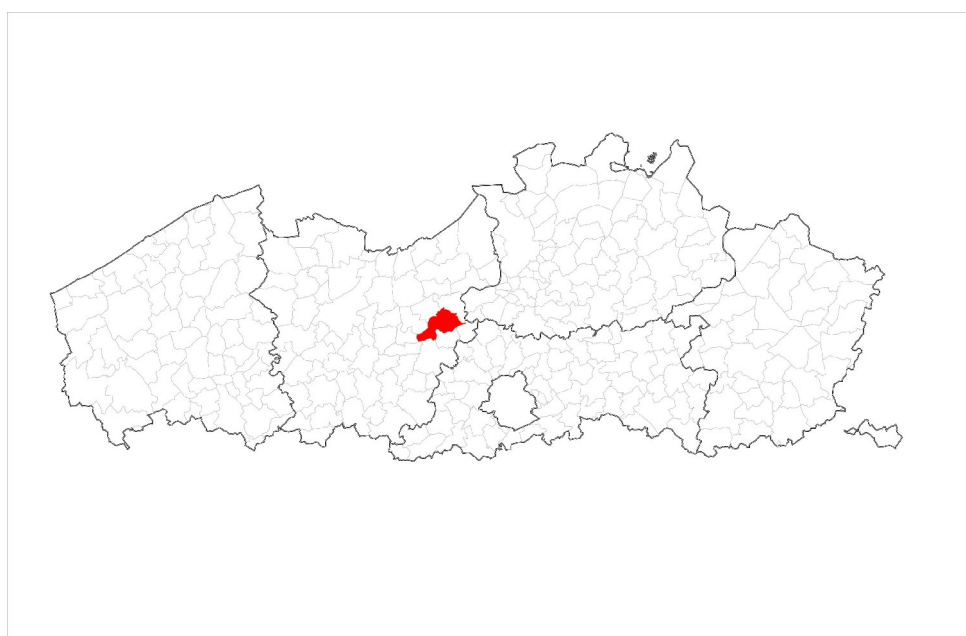

Fig. 1: Situeringsplan

- Administratieve gegevens met betrekking tot de locatie van het onderzoek:
 - Provincie: Oost-Vlaanderen
 - Locatie: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (Dendermonde)
 - Plaats: Meersstraat – Oud Klooster – Eikelstraat – Brugstraat
 - Toponiem: Oud Klooster – Zwijveke – Boonwijk
 - x/y Lambert 72-coördinaten:
 - 129490; 189799
 - 129866; 189938
 - 129579; 190163
 - 129771; 190203

Het projectgebied (Fig. 2) is gelegen ten westen van de stadskern van Dendermonde en de kern van deelgemeente Sint-Gillis, en is ingesloten tussen de Zwijvickloop in het noorden, landbouwzone in het oosten, een oude Denderarm in het westen en de Meersstraat en de spoorweg Gent-Dendermonde in het zuiden.

Fig. 2: Kleurenorthofoto met een situering van het onderzoeksgebied (maps.google.nl)

2.2 Aard bedreiging

De Regie der Gebouwen plant in de nabije toekomst de aanleg van een nieuw gevangeniscomplexen met bijhorende accommodatie, zoals buitenruimtes, parkeerterreinen, afsluitingen. Dit gaat gepaard met een verstoring van het archeologisch bodemarchief.

2.3 Onderzoeksopdracht

De bedoeling van het onderzoek was het vaststellen van de eventuele aanwezige archeologische waarden en deze in relatie tot hun context te interpreteren en zo correct mogelijk te waarderen om de gevolgen van de geplande bedreiging te kunnen inschatten. Hieruit moet dan een advies voortvloeien met betrekking tot de volgende stappen, zijnde bijvoorbeeld het vrijgeven van de terreinen of de noodzaak van een eventueel vervolgonderzoek.

Een aantal vragen dienden in het bijzonder beantwoord te worden:

- zijn er antropogene sporen aanwezig?
- hoe is de bewaringstoestand van de sporen (goed, gebioturbeerd)?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?
- Kan een aantasting van de eventuele aanwezige archeologische waarden vermeden worden door planaanpassing?

- Bestaat er een verband tussen de gekende archeologische sites en eventueel aangetroffen sporen?

3 Beschrijving referentiesituatie

3.1 Landschappelijke context

3.1.1 Topografie

Op de topografische kaart is het gebied gelegen tussen 5 en 7,5 m TAW (Fig. 3). De omgeving kent relatief weinig hoogteverschillen. Het projectgebied is gelegen op de rand van een plateau, langs de laaggelegen gronden bij de Dender en de Steenbeek. Binnen het eigenlijke onderzoeksgebied is een zeer lichte noordoost-zuidwest georiënteerde helling waar te nemen, waarbij het hoogste punt zich in het zuidwesten bevindt, ingesloten tussen de Dender en de Steenbeek.

Ten zuiden van het onderzoeksgebied is de relictzone van de Dendervallei gelegen (R24002). Deze omvat vooral alluviale gronden. Ze wordt gekenmerkt door een asymmetrische vallei als gevolg van de ongelijke dikte van de niveo-eolische zandleem- en leemafzettingen. Ze zijn dik op de noordwestelijke helling en dun op de in het zuidoosten gelegen steile valleiwand. Oeverwallen zijn gelegen langs de vallei. Verschillende kleine beekjes monden uit in de Dender, waar puinwaaiers aanwezig zijn. Verschillende gefossiliseerde meanders zijn eveneens aanwezig. Ten zuiden van het onderzoeksgebied is ook het traditioneel landschap van de Dendervallei gelegen (921050).

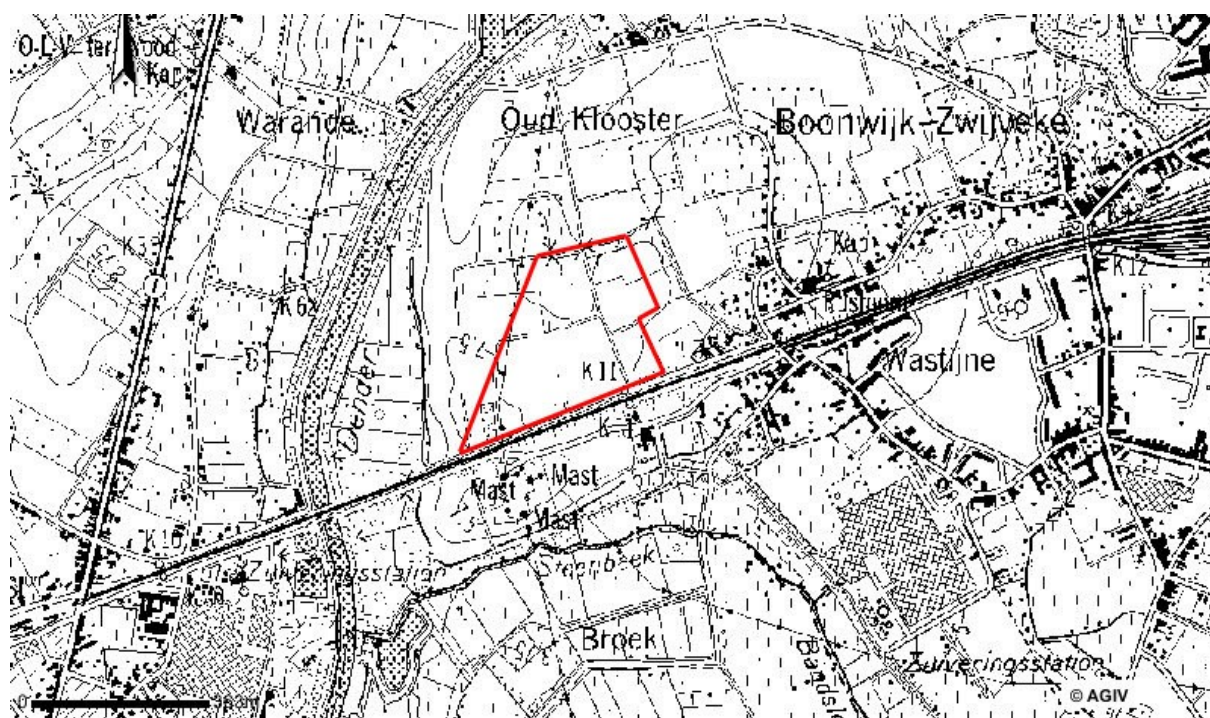

Fig. 3: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen>)

3.1.2 Hydrografie

Het gebied is gelegen binnen het Denderbekken, in de subhydrografische zone van Dender van de monding van de Hoezebeek (incl.) tot monding in de nieuwe/rechtgetrokken Dender (excl.) afgesloten. Het gebied is tevens gelegen in de polder van de Beneden Dender. Aan de westzijde bevindt zich de Dender. Ten noorden aansluitend aan het onderzoeksgebied is de Zwijckwaterloop gesitueerd, die in het oosten uitmondt in de Boonwijkwaterloop. Verder ten

noorden van het onderzoeksgebied is ook de Oude Dender gelegen. Ten zuiden van het onderzoeksgebied is de Steenbeek gesitueerd, die in het westen uitmondt in de Dender (Fig. 4). Ten oosten van het onderzoeksgebied kunnen nog de restanten gezien worden van het vestingswerk rond de stad Dendermonde (zie historische gegevens).

Fig. 4: Hydrografie (<http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/vha>)

3.1.3 Bodem

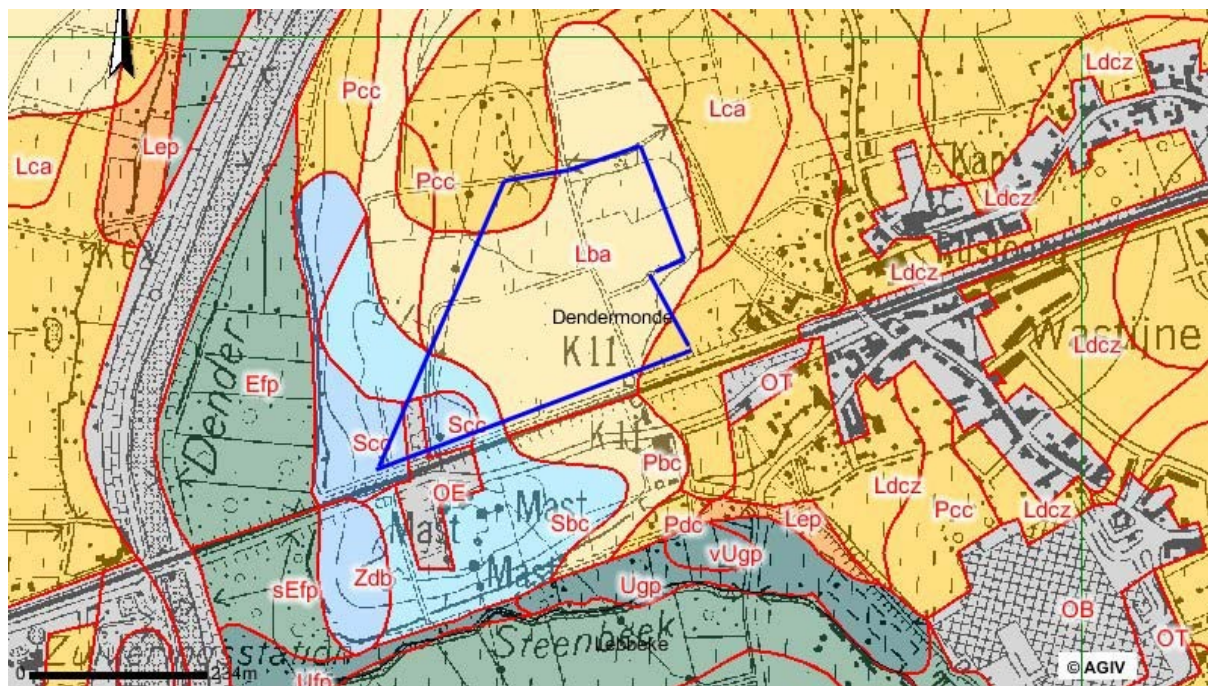

Fig. 5: Bodemkaart (<http://www.agiv.be>)

Het gebied is gelegen in de Vlaamse Zandstreek. De geologische ondergrond bestaat uit de formatie van Lede (Le), een formatie uit het Tertiair, gekenmerkt door lichtgrijs fijn zand, soms

kalksteenbanken, kalkhoudend, fossielhoudend (nummilites variolarius), soms glauconiethoudend en bevat basisgrind.¹

De bodem is op de bodemkaart centraal op de plaats van het projectgebied weergegeven als een droge zandleembodem met textuur B horizont of met weinig duidelijke kleur B horizont (Lba). In het zuidoosten en noordwesten is een matig droge zandleembodem met sterk gevlekte of verbrokkelde textuur B horizont gesitueerd, waarbij de sedimenten lichter of grover worden in de diepte (Lccz). In het uiterste zuidwesten is een matig droge lemige zandbodem met sterk verbrokkelde textuur B horizont (Scc), met ten oosten daarvan een droge lemige zandbodem met sterk verbrokkelde textuur B horizont (Sbc) (Fig. 5). Een perceel in het zuidwesten is weergegeven als groeve (OE).

3.2 Beschrijving gekende waarden

3.2.1 Historische gegevens

Sint-Gillis-bij-Dendermonde, van omstreeks 1530 tot 1800 Sint-Gillis-Zwijveke genaamd, heette aanvankelijk Zwijveke. Het wordt voor het eerst vermeld in 1223 als Sueveka/Sueveke/Suiueke: Romeins Swiviacum, wat 'woonplaats van Swibo' betekent. Het oude Zwijveke was ten westen en ten noorden begrensd door de Dender tot aan de monding in de Schelde. De eerste bewoonde plaats was er de Boonwijk, waar al zeer vroeg, mogelijk op het einde van de 7de eeuw, een kerk werd gebouwd.

Vlakbij werd in 1933-36 een zeer belangrijke Merovingische begraafplaats uit de tweede helft van de 5de tot de 7de eeuw blootgelegd. Links daarvan werden in 1952 twee brandgraven uit het tweede kwart van de 2de eeuw ontdekt en, op de plaats waar de kerk had gestaan, werd in 1968 een gemetseld met Jerusalemkruisen beschilderd graf van een moeder met haar kind gevonden.

In 1228 nam de Cisterciënzerinnenabdij de parochiekerk en de pastorale gebouwen in de Boonwijk in bezit, terwijl de zetel van de parochie werd overgebracht naar de door de abdij verlaten plaats, het vroegere Sint-Gillishospitaal. Vier of vijf jaar nadien werd ook dit deel van Zwijveke bij de stad ingelijfd. Uit die tijd dateren Sint-Gillis-Binnen / - intra muros dat burgerlijk Dendermonde was, en Sint-Gillis-Buiten / - extra muros, dat burgerlijk Zwijveke was. Op het einde van 1901 werd Sint-Gillis-Buiten, na vele tegenkantingen, een zelfstandige parochie.²

Verder bestaat specifiek voor het onderzoeksgebied ook oud kaartmateriaal. Op de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778) (Fig. 6), is ter hoogte van het onderzoeksgebied landbouwgebied zichtbaar. Aan de zuidoost-zijde van het onderzoeksgebied is bewoning zichtbaar. Het is echter mogelijk dat deze (grotendeels) gesitueerd moet worden ter hoogte van waar zich op heden de spoorweg bevindt.

1 <http://dov.vlaanderen.be>

2 <http://www.dendermonde.be/product.aspx?id=1550>

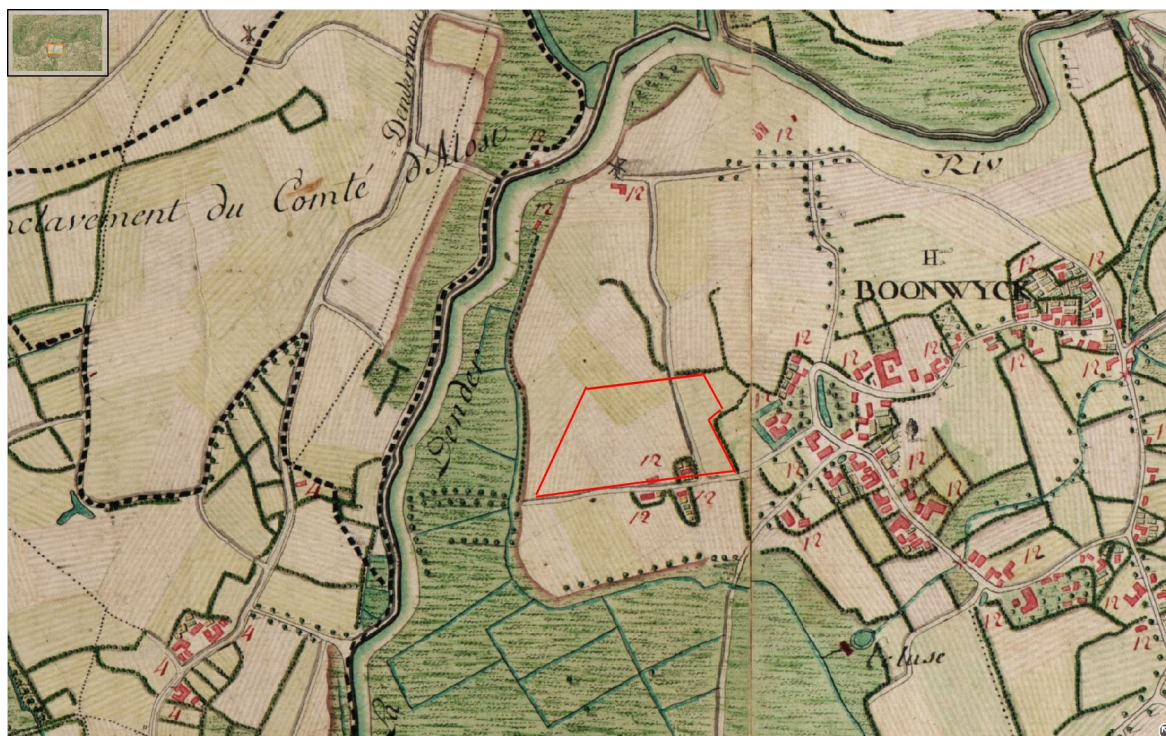

Fig. 6: Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (<http://www.ngi.be>)

Fig. 7: Atlas van de Buurtwegen (<http://www.gisoost.be/ATLASBW/>)

Op de Atlas der Buurtwegen uit circa 1841 kan gezien worden dat in de zone geen bewoning aanwezig is (Fig. 7). Op de rechtekking van de Dender na is het huidige landschap eerder

beperkt veranderd. De veldwegen zichtbaar op de Atlas der Buurtwegen zijn nu nog steeds aanwezig.

In de omgeving is een bouwkundig relict aanwezig (zie ook archeologische voorkennis):

Voormalige "pachterskamer", thans woning. Het achterin gelegen huis met omringende tuin naast de Dender gaat terug op een vroegere site van de abdij van Zwijveke. Het betreft een rest van het pachthof dat na de verwoesting in 1667 van het Zwijvekeklooster op deze oude vestigingsplaats van het klooster werd opgericht. De cisterciënzerinnenabdij ontstond in 1223 door omvorming van het Sint-Gillishospitaal op Sint-Gillis-binnen-de-muren. In 1228 werd het Onze-Lieve-Vrouwklooster overgebracht naar de nieuwe vestigingsplaats op Zwijvekekouter naast de Dender buiten de stad, aanvankelijk waarschijnlijk in bestaande gebouwen bij de oude parochiekerk van Zwijveke. De oprichting van nieuwe abdijgebouwen op Zwijveke werd wellicht nog in de 13de eeuw aangevat. In de 16de eeuw tijdens de godsdiensttroebelen werd de abdij in een ruïne herschapen. De religieuzen trokken zich tijdelijk terug in hun refugie te Dendermonde. De langdurige heropbouw van de abdij te Zwijveke zou in 1609 al aangevat zijn. Een gedenksteen met jaartal 1618 verwijst wellicht naar een belangrijke bouwphase van de bouwwerken. Het nieuwe kloostercomplex was nagenoeg voltooid toen het in 1667 tijdens het beleg van Lodewijk XIV op last van de militaire overheid van Dendermonde in brand werd gestoken en afgebroken. Het klooster werd nadien niet meer op Zwijveke maar vanaf 1671 binnen de stad Dendermonde nieuw opgebouwd.

In verband met de oude site van het Zwijvekeklooster is er sprake van de herbouw van "ons pachters kamer op ons houdt klooster" in 1739. Vermoedelijk gaat de oude kern van de pachterskamer terug op een deel van de oostelijke pandvleugel van de Zwijvekeabdij. Het bleef als hoeve in gebruik tot het midden van de 20ste eeuw.

Op de kloostersite werd in 1968 een gemetselde grafkamer met beschilderde wanden blootgelegd, naast twee gewone graven met vergane kisten (14de eeuw). In de jaren 1981-1984 werden bij archeologische onderzoeken diverse funderingsresten en -sporen teruggevonden van het Zwijvekeklooster.³

3.2.2 Archeologische voorkennis

Ter hoogte van het projectgebied zijn volgens de Centraal Archeologische Inventaris een aantal gekende archeologische waarden aanwezig (Fig. 8).

- CAI 30044: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 24). Behoort tot het gehucht Boonwijk/Zwijveke. Vroeg- tot post-middeleeuws aardewerk, aangetroffen bij veldprospectie, gelegen aan de Groene Weg.⁴
- CAI 30045: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 25). Langsheen de Groene Weg, te Boonwijk/Zwijveke. Vroeg- tot post-middeleeuws aardewerk aangetroffen bij veldprospectie.⁵
- CAI 30048: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 26). Gelegen nabij de Dender en de spoorlijn Gent-Mechelen, op de hoek van de Groene weg. Archeologische veldprospectie, gevolgd door archeologische opgraving door de KULeuven (André Van Doorslaer) in 1994. Deze zone leverde geen (bewonings)sporen in situ op, maar wel verspreid vroegmiddeleeuws schervenmateriaal dat zich hoofdzakelijk in de bouwlaag bevond. Vondst van een muntje, mogelijk Merovingisch, maar sterk verweerd, waardoor een datering in een andere periode niet uitgesloten is.⁶

3 <http://inventaris.vioe.be/dibe/relict/48790>

4 Luyckx 1988

5 Luyckx 1988

6 Van Doorslaer/Opsteyn 1999: 15-22. Luyckx 1988.

- CAI 30126: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 77). Behoort tot Boonwijk/Zwijveke. Bij veldprospectie werden twee geretoucheerde afslagen gerecupereerd uit de steentijd. Ook werd er vroegmiddeleeuws aardewerk aangetroffen, mogelijk de uitloper van nabijgelegen vroegmiddeleeuwse concentratie.⁷
- CAI 30127: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 78). Behoort tot Boonwijk/Zwijveke. Bij veldprospectie werd een niet-geretoucheerde afslag aangetroffen uit de steentijd, alsook volmiddeleeuws aardewerk, waaronder roodbeschilderd.⁸
- CAI 30128: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 79). Behoort tot Boonwijk/Zwijveke. Prospectievondsten omvatten een geretoucheerde afslag en een kern uit de steentijd, evenals aardewerk uit de volle middeleeuwen, onder meer van roodbeschilderd aardewerk.⁹

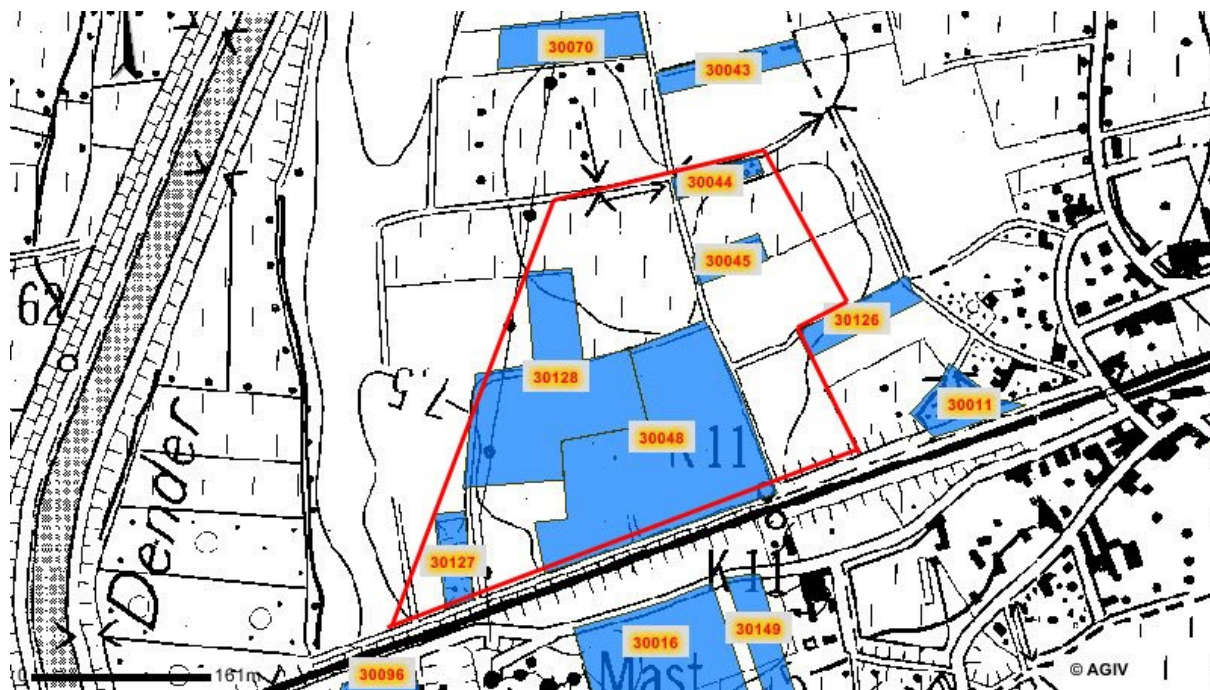

Fig. 8: Overzichtskartaal CAI

In de omgeving van het projectgebied zijn ook verschillende CAI-locaties gelegen (Fig. 9). In de nabije omgeving zijn volgende CAI-locaties gesitueerd:

- CAI 30070: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 41). Behoort tot Boonwijk/Zwijveke. Fragment vroegmiddeleeuws aardewerk. Daarnaast prospectiemateriaal vanaf de late middeleeuwen.¹⁰
- CAI 30043: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 23). Behoort tot Boonwijk/Zwijveke. Vroegmiddeleeuws aardewerk. Daarnaast prospectiemateriaal tot de post-middeleeuwen.¹¹
- CAI 30011: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 4). Walgrachtsite (type A4av) met vierkante omwalling. Op de locatie werd bij veldprospectie een hoefschrabber uit de steentijd aangetroffen, evenals vroeg tot post-middeleeuws aardewerk. De site met walgracht blijft minimaal bestaan tot de 18de eeuw.¹²

7 Luyckx 1988

8 Luyckx 1988

9 Luyckx 1988

10 Luyckx 1988

11 Luyckx 1988

12 Luyckx 1988

- CAI 30096: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 47). Behoort tot Boonwijk/Zwijveke. Perceel leverde bij veldprospectie lithisch materiaal uit de steentijd op, evenals aardewerk uit de vroege middeleeuwen.¹³
- CAI 30129: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 80). Aardewerk bij veldprospectie uit volle en late middeleeuwen.¹⁴
- CAI 30095: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 46). Lithisch materiaal uit de steentijd, alsook vroegmiddeleeuws aardewerk bij veldprospectie.¹⁵
- CAI 30016: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 11). Op de top van de zandige verhevenheid, op een hoogte van 9 m in de bocht van de Dender en de Steenbeek, een oude meander van de Dender. Opgraving, volgend na een veldprospectie, in 1993 door de afdeling Archeologie van de KULeuven i.s.m. de Werkgroep Archeologie van de Oudheidkundige Kring van het Land van Dendermonde. Er bevonden zich geen sporen in situ. De hoogte was sterk geërodeerd. Een dikke colluviumlaag vormde zich aan de voet. De archaeologica in deze laag bevestigen bewoning op de top van de ijzertijd tot de middeleeuwen. Daarnaast werd nog Gallo-Romeins technisch aardewerk, vroeg- en laatmiddeleeuws aardewerk aangetroffen, evenals lithisch materiaal uit het finaal-paleolithicum.¹⁶
- CAI 30149: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (SGD 84). Prospectievondsten uit de vroege en late middeleeuwen.¹⁷

In de iets ruimere omgeving zijn nog verschillende locaties gelegen, voornamelijk plaatsen waar veldprospecties plaatsvonden, waarbij voornamelijk materiaal uit de steentijd, de Romeinse tijd, de vroege en de late middeleeuwen werd aangetroffen (CAI 30018, 30050, 30012, 30068 en 30125).

Andere vondsten in de omgeving omvatten:

- CAI 30024: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (Molenkouter-Zwijvekekouter). Romeins Grafveld (ZK1) (westelijke zijde van de kouter). Meerdere Romeinse brandrestengraven aangetroffen bij een opgraving in 1956.¹⁸
- CAI 31989: Nieuwe Denderbedding. vondsten uit het opgespoten materiaal van de Denderverlegging. Het doorgesneden gebied beslaat de Gentssteenweg, de Sypestraat, de Bijlokestraat en de Sint-Onolfsdijk (de oude nederzettingkernen van Zwijveke, Nieuwburg en Sint-Onolfspolder). Materiaal aangetroffen uit de laat-mesolithische periode, de merovingische periode en de late middeleeuwen.¹⁹
- CAI 1144: Appels, Spui (Ooie). bij het doorsnijden van de nieuwe Denderbedding in 1971 en 1972 met de Ooiebuiten de dijk van de linker Oude Denderoever. Funderingen van spui (sluis), in zand- en baksteen opgetrokken.²⁰
- CAI 30655: Sint-Gillis-bij-Dendermonde (Zwijvekekouter). Merovingisch Grafveld (ZK3). de gesloten grafvondsten dateren grosso modo van de tweede kwart van de 6de tot de 7de eeuw, met enkele vroegere (begin 6de eeuw) graven en een latere uit loper (begin 8ste eeuw). Bij de losse vondsten is de over het algemeen vroege datering opvallend. Ze gaan waarschijnlijk terug tot het einde van de 5de eeuw. Deze datering wordt bevestigd door de aanwezigheid van aardewerk in Eifeltechniek, Saksisch vaatwerk en sieraden

13 Luyckx 1988

14 Luyckx 1988

15 Luyckx 1988

16 Luyckx 1988. Van Doorselaer/Opsteyn 1999: 15-22

17 Luyckx 1988

18 Van Doorselaer/Opsteyn 1999: 18

19 Stroobants 1981: 72

20 Verlaeck 1999: 39

met vroege datering. Deze voorwerpen zouden voornamelijk afkomstig zijn van het niet onderzochte perceel 22n.²¹

- CAI 30023: Sint-Gillis-bij-Dendermonde, Zwijvekeklooster (ZK4). In het huis/atelier van H. Van de Perre bleef een deel van een 17de eeuw bijgebouw bewaard (zie historische situering). minstens een dertigtal graven uit de late middeleeuwen in de abdijkerk en in de pandgang. De eerste kerk dateert vermoedelijk uit de 7de-8de eeuw en werd in de 13de geïntegreerd in het cisterciënzinnenklooster.²²

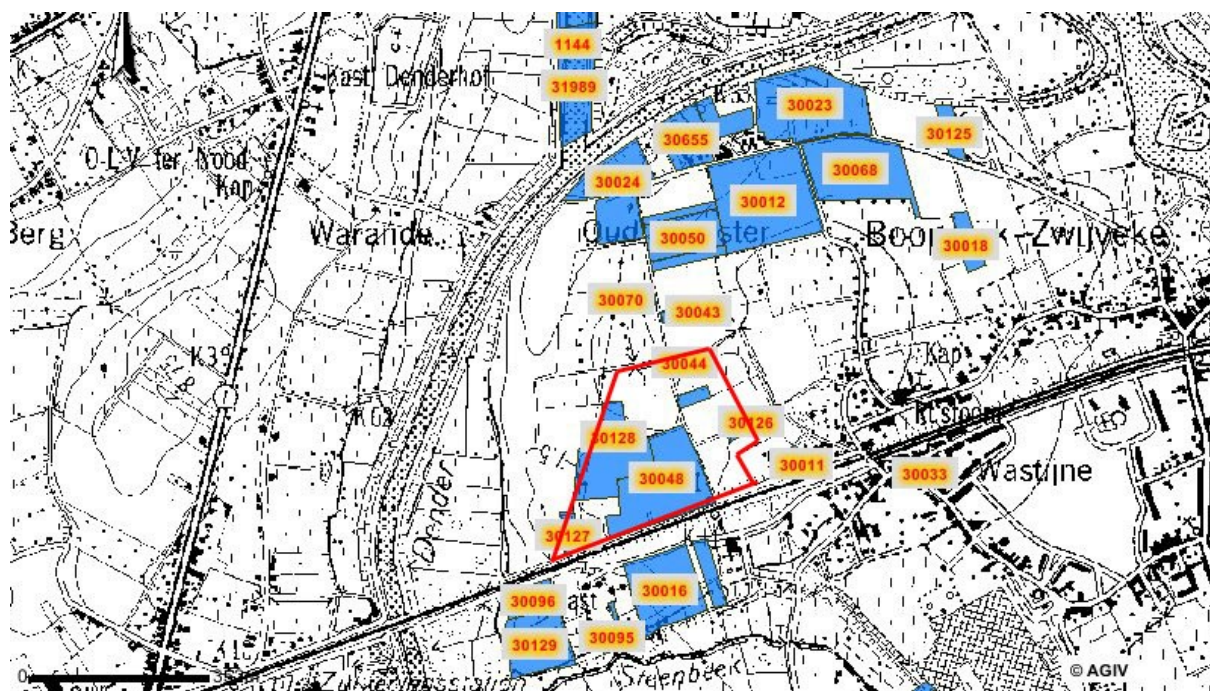

Fig. 9: Overzichtskaart CAI

Tot slot werden bij het proefsleuvenonderzoek in het kader van de aanleg van de noordelijke ontsluitingsweg voor de nieuwe gevangenis, recentelijk (2011) uitgevoerd door Ruben Willaert bvba, ook archeologische resten aangetroffen. Het betreft sporen uit de Romeinse tijd en sporen die niet nader te dateren zijn. De Romeins gedateerde sporen zijn geconcentreerd in het meest noordelijke deel van het plangebied. De typen en de densiteit van de sporen indiceren de aanwezigheid van (delen van) een Romeins woonerf in deze zone. De vondst van een bijna compleet keramieken recipiënt in de vulling van een spoor onderschrijft deze veronderstelling.

Op de projectlocatie van dat vooronderzoek domineren sterk gehomogeniseerde zandleembodems. Door intensieve bioturbatie is de bovenkant van de moederbodem er volledig gehomogeniseerd of ‘verbruind’ en zijn ondiepere delen van de archeologische bodemsporen vervaagd. Dit heeft als gevolg dat enkel de zeldzamere, diepreikende archeologische bodemsporen, zoals waterputten en kuilen van constructiedragende palen, nog onder de ‘verbruiningshorizont’ in de weinig verweerde moederbodem kunnen vastgesteld worden.²³

21 Van Doorselaer/Opsteyn 1999: 15-22

22 Verlaeckt 1999: 42.

23 Conceptnota fase 1 archeologisch vooronderzoek ontsluitingsweg van de gevangenis van Dendermonde (Ruben Willaert bvba 2011)

3.2.3 Inschatting intactheid archeologisch erfgoed en archeologische potentie

Het projectgebied en de omgeving ervan bevatten verschillende gekende archeologische waarden. Het gaat om resten die dateren vanaf de steentijd tot de post-middeleeuwse periode. Dit toont dan ook een hoge potentie aan voor de aanwezigheid van archeologische waarden uit al deze periodes. Het gaat voornamelijk om de steentijd, de Romeinse periode en de middeleeuwen die verwacht worden.

De omgeving van het onderzoeksgebied is, afgaande op oud cartografisch materiaal, lange tijd landbouwgebied geweest. Op basis van het bureauonderzoek kon de intactheid van het archeologisch erfgoed ingeschat worden. De aanwezigheid van een voormalige groeve in het zuidoosten van het terrein doet daar een plaatselijke verstoring van het archeologisch bodemarchief vermoeden. De sterke homogenisering van het bovenste deel van de moederbodem, die vastgesteld werd tijdens het vooronderzoek van de ontsluitingsweg, is over het overgrote deel van het onderzoeksterrein te verwachten, waardoor de sporen doorgaans pas zullen herkend worden onder dit pakket.

4 Resultaten terreinonderzoek

4.1 Toegepaste methoden & technieken

De totale af te graven oppervlakte bedroeg minstens 12 % van het te prospecteren terrein, respectievelijk 10 % door middel van proefsleuven en 2 % door middel van kijkvensters en/of dwarssleuven. De bovengrond werd verwijderd tot op het archeologisch leesbare niveau, bepaald door de leidinggevende archeoloog.

Tijdens het onderzoek werd de methode van continue sleuven gebruikt:

- parallelle proefsleuven ononderbroken over het volledige terrein;
- de afstand tussen de proefsleuven bedroeg niet meer dan 15 m (van middenpunt tot middenpunt);
- de minimale breedte van een sleuf was één graafbak breed, in dit geval 1,80 à 2 m.

Alle sporen, werkputten en minstens één representatief bodemprofiel per werkput werden fotografisch vastgelegd. De profielen werden zo gekozen dat een overzicht verkregen werd van de bodemopbouw van het volledige onderzoeksgebied. Daarnaast werden alle hoofdmeetpunten, proefsleuven, vlakken, profielen, sporen en aanlegvondsten topografisch ingemeten.

Het projectgebied omvat een oppervlakte van circa 11,2 ha (of 111800 m²). Het onderzoek geeft volgende getallen als resultaat:

- Onderzoekbare zone: 106154 m²
 - Te onderzoeken zone door middel van proefsleuven = 10 % of 10615 m²
 - Te onderzoeken zone door middel van kijkvensters en dwarssleuven = 2 % of 2123 m²
- Onderzochte oppervlakte:
 - Aantal aangelegde werkputten: 68 = 11009 m²
 - Aantal aangelegde kijkvensters en dwarssleuven: 12 = 1934 m²

De verstoorde zone (2246 m²) omvat een perceel dat in het verleden reeds ontgonnen werd voor zavel. De niet onderzoekbare zone omvat een zone met een bovengrondse hoogspanningskabel (2600 m²) en een zone met fruitbomen (800 m²). Verder bevonden zich over het terrein nog een aantal voet- en buurtwegen die omwille van veiligheid en het niet verstoren van de vlote doorgang gevrijwaard werden.

4.2 Bodem

Over het merendeel van het onderzoeksgebied bevindt het archeologisch niveau zich op circa 40 cm tot 85 cm onder het maaiveld, tussen 5 en 8 m TAW. Het archeologisch niveau bevindt zich het diepst onder het maaiveld in het noordwestelijke deel van het terrein. De leesbaarheid van de bodem was matig en werd vooral gehinderd door een sterke bioturbatie.

4.2.1 Opbouw

Over vrijwel het volledige terrein is een bodemopbouw te herkennen die bestaat uit een A-horizont, die doorgaans gelegen is op een oudere A-horizont (Fig. 10). Deze ligt op zijn beurt op de C-horizont.

Fig. 10: WP35 PR1

4.2.2 Gaafheid terrein

Over het grootste deel van het terrein leek het bodemarchief goed bewaard te zijn. Het weinig uitgesproken reliëf ter hoogte van het onderzoeksgebied, in vergelijking met het naastliggende terrein, doet evenwel vervlakking van het terrein en bijgevolg aantasting van het bodemarchief vermoeden.

Om dit effect mogelijk beter te kunnen inschatten, werd een digitaal terreinmodel opgemaakt (Fig. 11), op basis van de hoogte van het niveau waarop de aangelegde werkputten uitgegraven werden. Hierdoor kan soms vastgesteld worden dat het oorspronkelijke reliëf afwijkt van het huidige reliëf, omwille van bijvoorbeeld vergravingen of nivellering.

Uit het nader bekijken van het terreinmodel blijkt dat de hoogste zone zich in het zuidwesten van het terrein bevindt. Van daaruit loopt een hogere 'rug' in noordoostelijke richting over het terrein. De laagstgelegen delen zijn dan ook het noordwesten van het terrein, waar tevens de verbruining die reeds eerder vermeld werd, het ergst bleek te zijn, en het zuidoosten van het terrein.

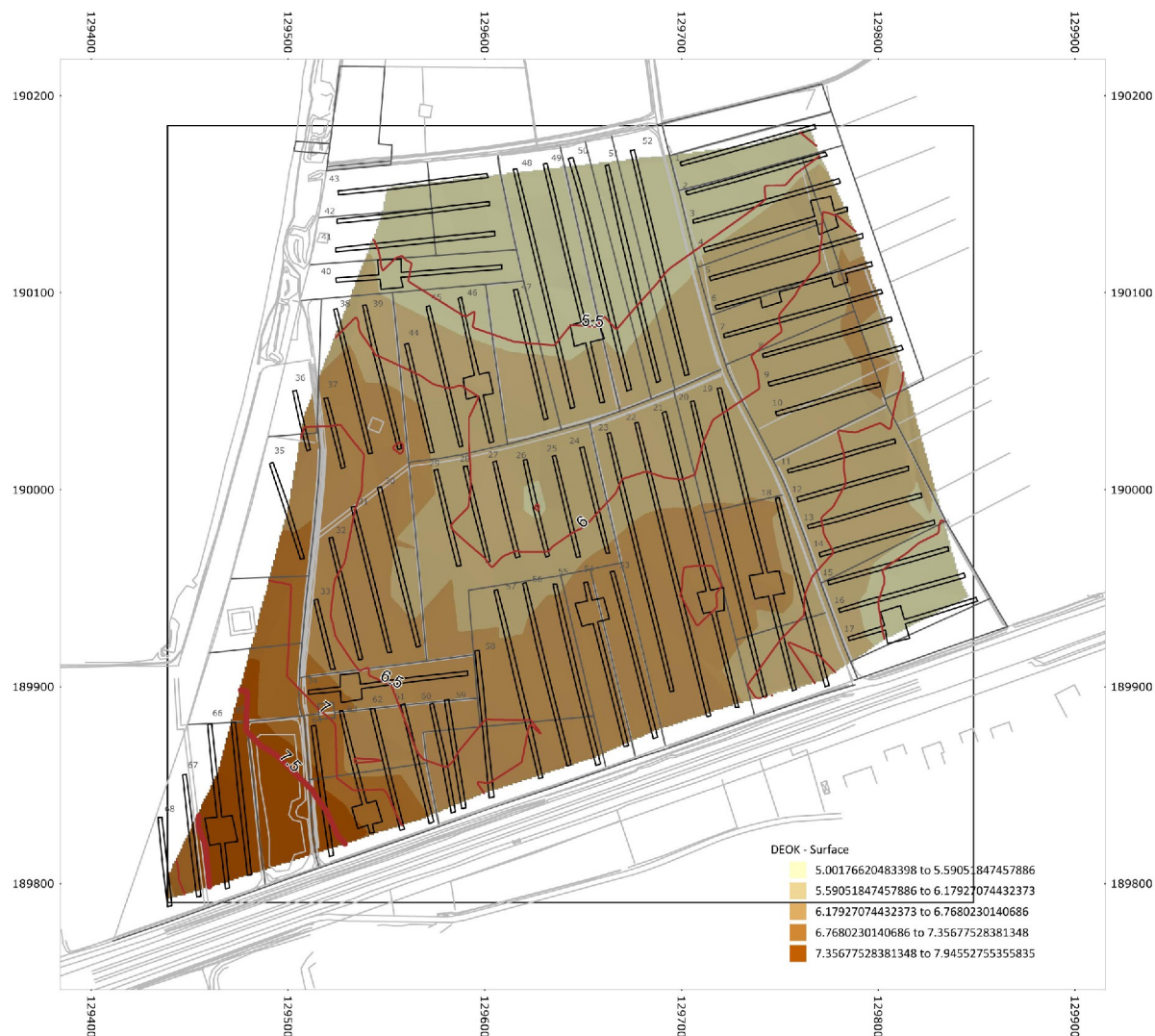

Fig. 11: Digitaal terreinmodel van de diepte van de aangelegde werkputten

4.3 Archeologische vondsten

In totaal werden 380 fragmenten van voorwerpen ingezameld, waarvan 105 afkomstig uit geregistreerde sporen.

Categorie	Subcategorie	Steentijd	Metaal-tijden	Romein-se tijd	Middel-eeuwen	Nieuwe/nieuwste tijd	Onbe-paald	Totaal
Aardewerk	Vaatwerk		209	62	38	18		327
	Bouw-materiaal						12	12
	Andere					2		2
Glas	Vaatwerk					3		3
	Bouw-materiaal					1		1
Metaal							14	14

Categorie	Subcategorie	Steentijd	Metaal-tijden	Romein-se tijd	Middel-eeuwen	Nieuwe/nieuwste tijd	Onbe-paald	Totaal
Slakken							3	3
Organisch materiaal	Bot						1	1
	Houtskool						2	2
Mortel							4	4
Steen	Lei						1	1
	Silex	9						9
Kunststof						1		1
Totaal		9	209	62	38	25	37	380

De aanwezige materiaalcategorieën zijn aardewerk – vaatwerk, aardewerk – bouw materiaal en metaal.

4.3.1 Steentijd

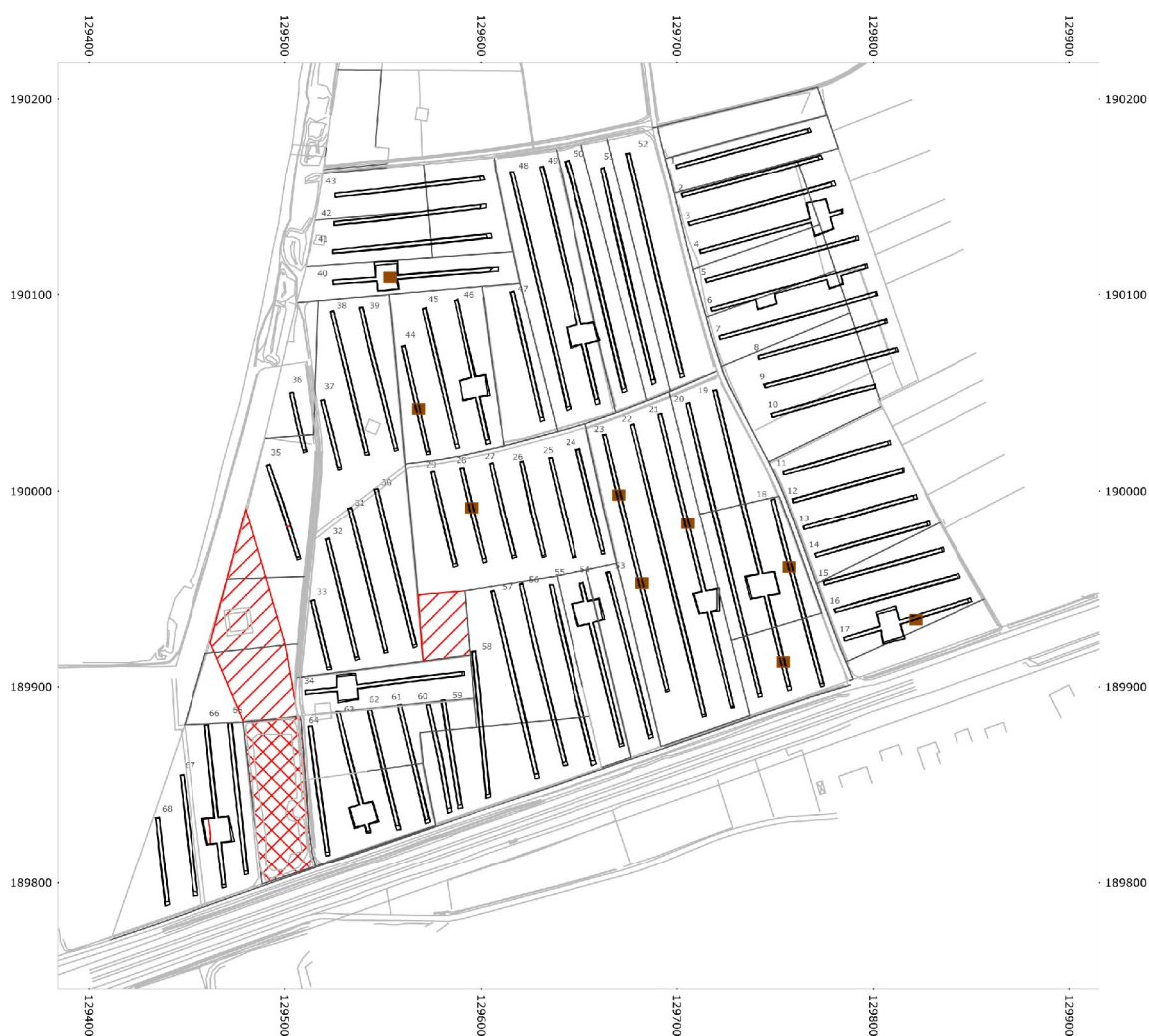

Fig. 12: Situering van de vondsten in silex

Tijdens het onderzoek werden negen voorwerpen in silex aangetroffen, verspreid over het centrale deel van het terrein (Fig. 12). Er werd geen concentratie aan silex artefacten aangetroffen, die wijst op een site.

Vondstnr.	Werkput	Locatie/ spoor	Aantal	Identificatie	Opmerkingen
AV020	23	AV1	1	Steker op kling (kerfhalvering)	Mesolithicum
AV013	17	AV1	1	Klingfragment met retouches	
AV015	18	AV1	1	Afslag	
AV016	19	AV1	1	Klingfragment met retouches	
AV017	21	AV1	1	Mes met natuurlijke boord	
AV021	23	AV2	1	Steker	
AV026	28	AV1	1	Mes met natuurlijke boord	
AV058	44	AV1	1	Kern	
V017	40	5	1	Klingfragment met retouches	

Het gaat in de eerste plaats om een steker op kling (Fig. 13), die gevormd lijkt te zijn aan de hand van de techniek van 'kerfhalvering'. In dat geval kan het artefact mogelijk in het mesolithicum gedateerd worden. Verder werden nog drie geretoucheerde klingfragmenten, twee messen met natuurlijke boord (Fig. 14), een steker, een kern en een afslag herkend worden.

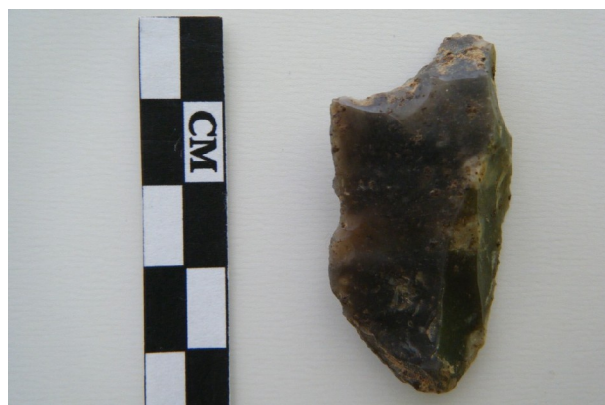

Fig. 13: Steker op kling (AV020)

Fig. 14: Mes met natuurlijke boord (AV026)

4.3.2 Metaaltijden

Het grootste deel van de vondsten in vaatwerk, lijkt aan de metaaltijden toegeschreven te kunnen worden. Nagenoeg alle vondsten werden aangetroffen tijdens de aanleg van het vlak, en kunnen dus niet gerelateerd worden aan sporen. De schaarse fragmenten die wel in sporen aangetroffen werden, bevonden zich in een jongere context. Dit kon vastgesteld worden op basis van het overige vondstmateriaal. Er werden dan ook geen sporen aangetroffen die in de metaaltijden gedateerd kunnen worden.

Alle vondsten die in deze periode gedateerd worden, omvatten handgevormd aardewerk. Opmerkelijke vondsten zijn die van twee wandfragmenten (AV011, WP14AV1), die vermoedelijk een stafband vertonen, een randfragment (AV028, WP29AV2) en twee randfragmenten van een geknikte kom (AV048, WP40AV2).

4.3.3 Romeinse tijd

Verder werden nog 62 fragmenten vaatwerk aangetroffen die in de Romeinse tijd gedateerd kunnen worden. Het gaat voornamelijk om fragmenten gewone waar. Opmerkelijke vondsten zijn die van enkele wandfragment kruikwaar (AV009, WP8AV1 en AV064, WP50AV2), een randfragment van een mortarium (AV018, WP21AV2), een wandfragment gedecoreerd met kerfbanden en groeven (V001, WP6S1, Fig. 15) en enkele randfragmenten van een bord of kom (V018, WP49S1, Fig. 16).

Fig. 15: Wandfragment met kerfbanden en groeven (V001)

Fig. 16: Randfragmenten van een bord of kom (V018)

4.3.4 Middeleeuwen

Vondsten uit de middeleeuwen omvatten opnieuw uitsluiten vaatwerk, met voornamelijk gedraaid grijs aardewerk. Hierbinnen kan een randfragment van een teil uit de late middeleeuwen (AV069, WP52AV3) en een rand- en wandfragmenten van een kogelvormige pot uit de volle middeleeuwen (AV069, WP52AV3) onderscheiden worden. Ook een wandfragment (AV012, WP16AV1) Rijnlants rood beschilderd aardewerk werd aangetroffen.

4.3.5 Nieuwe/nieuwste tijd

De vondsten uit de nieuwe of nieuwste tijd omvatten opnieuw in hoofdzaak vaatwerk. Deze categorie wordt voornamelijk vertegenwoordigd door rood aardewerk, wit aardewerk, steengoed (Siegburg en Raeren) en industrieel wit aardewerk. Ook werden uit deze periode twee fragmenten aardewerk – andere aangetroffen. Het gaat om pijpenstelen. Tot slot dient ook nog een fragment plastic vermeld te worden (V004, WP18S5).

4.3.6 Onbepaalde periode

Vondsten die niet aan een periode kunnen toegeschreven worden, omvatten bouw materiaal, dat bestaat uit fragmenten baksteen en dakpan, metaal, dat bestaat uit nagels, slakken, organisch materiaal, mortel en een fragment leisteen.

4.4 Archeologische sporen

In totaal werden 204 sporen geregistreerd, waarvan 29 natuurlijk en 175 antropogeen van oorsprong zijn.

Greppels	Kuilen	Paalsporen	Verstoringsen
63	67	43	2

De meeste sporen van antropogene oorsprong zijn kuilen en greppels. Verder is de ook aanwezigheid van paalsporen en verstoringen vastgesteld.

4.4.1 Bespreking sporen

Greppels

De aangetroffen greppels hebben een bruingrijze gevlekte vulling en doorgaans een oost-west of een noord-zuid oriëntatie (Fig. 17). Opvallend is reeds dat ze op vlak van oriëntatie sterk aansluiten bij de huidige perceelsgrenzen. Van veel greppels kon vastgesteld worden dat ze door de tweede A-horizont gaan.

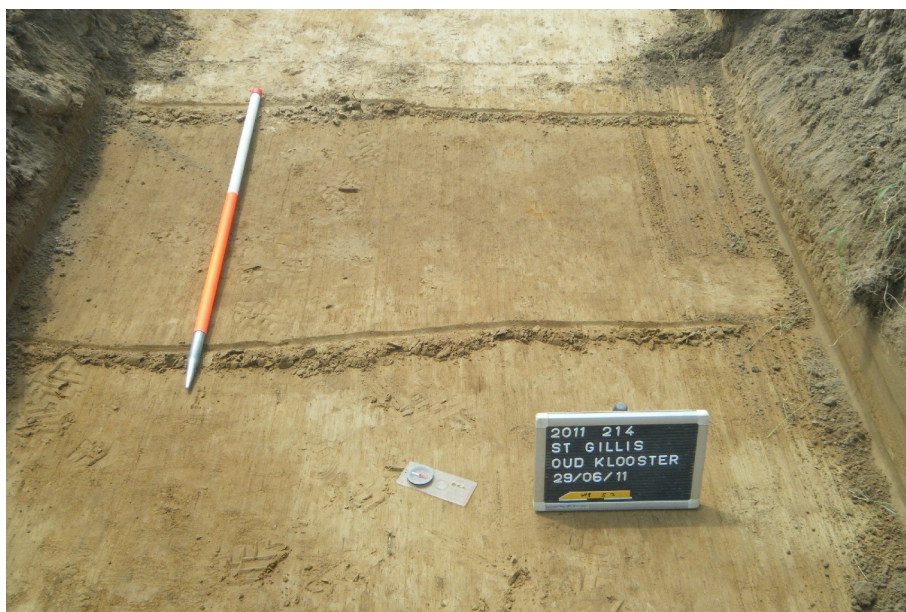

Fig. 17: WP8S2

Kuilen

Fig. 18: WP34S3

De aanwezige kuilen hebben een bruingrijze tot bruingele gevlekte vulling en hebben een rechthoekige tot onregelmatige vorm (Fig. 18). Van veel kuilen kon eveneens vastgesteld worden dat ze de tweede A-horizont doorsnijden.

Een opmerkelijke kuil is WP49S1, met een zwartgrijze gevlekte vulling en een ovale vorm (Fig. 19). De kuil valt op omwille van het vondstmateriaal dat hieruit werd ingezameld en op basis waarvan het spoor in de Romeinse tijd gedateerd zou kunnen worden. Het gaat om 24 fragmenten gewone waar, waaronder een wand- en oorfragment van een kan of kruik en vijf randfragmenten van een bord of kom. In de nabijheid van dit spoor werden echter geen gerelateerd sporen aangetroffen.

Fig. 19: Coupe op WP49S1

Fig. 20: WP37S1

Een aantal kuilen vallen op door hun grootte en zijn te situeren in de nabijheid van het perceel waar zavelontginning plaatsgevonden heeft (Fig. 20). Vermoedelijk kunnen deze kuilen eveneens in het licht van zavelwinning gezien worden, maar dan minder grootschalig.

Paalsporen

De meeste aangetroffen paalsporen zijn homogeen bruin tot grijs en hebben een ronde tot rechthoekige vorm (Fig. 21). Ook de meeste paalsporen zijn te beschouwen als recent.

Fig. 21: WP58S1

Verstoringen

Tot slot werden nog twee verstoringen vastgesteld. Het gaat enerzijds om een ploegspoor (WP35S1) en anderzijds om een zone met beddenbouw (WP67S4, Fig. 22).

Fig. 22: WP67S4

4.4.2 Structuren

Na onderzoek en interpretatie van de hiervoor besproken sporen, kon vastgesteld worden dat een aantal sporen deel uitmaken van een structuur.

Greppels

Structuur	Spoornummers	Oriëntatie	Datering
G1	WP1S2, WP2S1	NO-ZW	Nieuwe/nieuwste tijd
G2	WP6S16, WP7S2, WP8S2, WP9S3	N-Z	Nieuwe/nieuwste tijd
G3	WP18S3, WP19S5	N-Z	Nieuwe/nieuwste tijd
G4	WP21S1, WP22S3, WP23S1	O-W	Nieuwe/nieuwste tijd
G5	WP56S1, WP57S1	NO-ZW	Nieuwe/nieuwste tijd
G6	WP58S4, WP59S1, WP60S1	O-W	Nieuwe/nieuwste tijd
G7	WP58S4B, WP59S2	O-W	Nieuwe/nieuwste tijd
G8	WP58S5, WP59S3, WP60S2	NO-ZW	Nieuwe/nieuwste tijd

De aanwezige structuren omvatten uitsluitend greppelstructuren. Het gaat om greppels met een oost-west of noord-zuid oriëntatie, die, zoals reeds eerder vermeld, aansluiten bij de huidige perceelsgrenzen. Daarbij komt dat op het terrein ook vastgesteld kon worden dat de meeste greppels de tweede A-horizont doorsnijden. Dit wijst er op dat de aanwezige greppelstructuren eerder dateren in de nieuwe of nieuwste tijd.

4.5 Afgebakende sites

Hoewel er behoorlijk wat vondsten aangetroffen werden, die mogelijk wijzen op de aanwezigheid van een site, is het merendeel van de vondsten niet (meer) te relateren aan sporen. Het is mogelijk dat de sporen die aan het vondstmateriaal gerelateerd zijn, niet meer te vatten zijn, wegens de effecten van de verbruining.

Zoals reeds vermeld is deze verbruining vermoedelijk het gevolg van intensieve bioturbatie, waardoor de bovenkant van de moederbodem er volledig gehomogeniseerd is en ondiepere delen van de archeologische bodemsporen er vervaagd zijn. Dit heeft als gevolg dat enkel de zeldzamere, diepreikende archeologische bodemsporen, zoals waterputten en kuilen van constructiedragende palen, nog onder de ‘verbruiningshorizont’ in de weinig verweerde moederbodem zouden kunnen vastgesteld worden.

Verder kan opgemerkt worden dat het merendeel van de aanlegvondsten aangetroffen is op de lager gelegen delen van het onderzoeksgebied. Dit, samen met het feit dat het doorgaans om relatief kleine fragmenten gaat, wijst er op dat de vondsten ten gevolge van post-depositionele processen, zoals verploegen, zich niet langer in situ lijken te bevinden.

Dit lijkt bevestigd te kunnen worden aan de hand van bijvoorbeeld de vondsten die aan de metaaltijden toegeschreven kunnen worden en die nagenoeg allemaal aangetroffen werden tijdens de aanleg van het vlak, en dus niet gerelateerd kunnen worden aan sporen. De schaarse fragmenten die wel in sporen aangetroffen werden, bevonden zich in een jongere context. Dit kon vastgesteld worden op basis van het overige vondstmateriaal. Er werden dan ook geen sporen aangetroffen die in de metaaltijden gedateerd kunnen worden.

Van de aangetroffen sporen blijkt enkel een kuil, spoor WP49S1, die vermoedelijk uit de Romeinse tijd dateert, een relevante archeologische waarde te hebben. In de naburige sleuven en

in het kijkvenster dat rond het spoor aangelegd werd, werden echter geen gerelateerde sporen aangetroffen, die een uitgebreider onderzoek van de zone rechtvaardigen.

Uit onderzoek van het aangetroffen vondstmateriaal en de aanwezige sporen en structuren die hieruit reeds afgeleid konden worden, is bijgevolg niet gekomen tot de afbakening van een site.

4.6 Besluit

Het archeologisch vooronderzoek toonde de aanwezigheid aan van menselijke activiteiten in het verleden aan. De aangetroffen sporen omvatten greppels, kuilen, paalsporen en enkele verstoringen.

Vondsten uit talrijke periodes werden aangetroffen. Het gaat om vondsten uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen en nieuwe tot nieuwste tijd. Sporen die uit de steentijd of uit de metaaltijden dateren, werden echter niet aangetroffen. Sporen die aan de Romeinse tijd toegeschreven kunnen worden, zijn schaars en omvatten geen structuren. De sporen uit de middeleeuwen en uit de nieuwe/nieuwste tijd omvatten in hoofdzaak greppelstructuren, die aansluiten op de huidige perceelsgrenzen en kuilen, die voor een deel mogelijk in het licht gezien mogen worden van zavelwinning.

Aan de hand van de evaluatie van de aangetroffen vondsten, sporen en structuren, werden geen sites afgebakend.

5 Waardering

De aangetroffen sporen omvatten greppels, kuilen, paalsporen en verstoringen.

Beleving

Belevingswaarde in functie van schoonheid en herinneringswaarde is niet van toepassing.

Fysieke kwaliteit

- Gaafheid
 - De bodem blijkt er slechts beperkt verstoord door latere bodemingrepen, hoewel er mogelijk toch enige vervlakking van het oorspronkelijke reliëf is.
- Conservering
 - De conservering van vondsten is goed. De bewaring van niet-verbrande organische resten lijkt weinig waarschijnlijk.

Inhoudelijke kwaliteit

De aangetroffen greppelstructuren lijken van inhoudelijke kwaliteit eerder beperkt op archeologisch vlak. Hun belangrijkste informatiewaarde is hun functie als perceelsgrenzen en hun informatieve waarde lijkt dan ook vooral te liggen op historisch-ecologisch vlak. Ook de aanwezigheid van de overige sporen heeft een beperkte inhoudelijke kwaliteit.

Het archeologisch onderzoek van het terrein heeft echter wel een inhoudelijke kwaliteit in de zin dat het informatie bijdraagt aan de landschapsarcheologie, en verder ook aan een holistische 'culturele biografie' van het landschap. Dit is interessant om de aard, verspreiding en 'kwaliteit' van het archeologisch erfgoed te kunnen inschatten.²⁴

24 http://www.onderzoeksbalans.be/onderzoeksbalans/archeologie/methoden_en_technieken/terreinevaluatie/inleiding

6 Analyse van de geplande situatie: effecten

Door middel van een analyse van de geplande situatie wordt onderzocht op welke wijze en in welke mate de effecten, zijnde de geplande ingreep in de bodem, de aanwezige archeologische waarden zal beïnvloeden. Dit maakt mogelijk om voor de verschillende effecten, adviezen op te stellen.

Fysieke aantasting van archeologische waarden

De aanleg van de verkaveling noodzaakt een aantal bodemingrepen die tot op zekere diepte het bodemarchief volledig zullen vergraven.

Aantasting ensemblewaarde van archeologische waarden

De ensemblewaarde van de archeologische waarden is vrij goed bewaard. De geplande bodemingreep zal de ensemblewaarde sterk aantasten.

Degradatie van archeologische waarden

De kans op bewaring van organisch materiaal is doorgaans beperkt.

Deformatie van archeologische waarden

Als gevolg van de druk uitgeoefend door de in te planten gebouwen, zal ook een deel van de onderliggende bodem die niet onmiddellijk fysiek aangetast is, gecompacteerd worden. Ook de zware werfmachines zullen de bodem enigszins verstoren in de zones die niet onmiddellijk fysiek worden aangetast.

7 Aanbevelingen

7.1 Adviezen

Op basis van de waardering van de aangetroffen archeologische sporen, structuren en site en een analyse van het geplande grondverzet, worden voor het onderzoeksgebied de volgende opties overwogen:

Door middel van het uitgevoerde vooronderzoek werden de verschillende archeologische waarden in voldoende mate in kaart gebracht en geïnterpreteerd. Verder archeologisch onderzoek hiervan lijkt dan ook weinig zinvol.

8 Bibliografie

8.1 Publicaties

Luyckx, M., 1988: Archeologisch onderzoek in de gemeente Sint-Gillis-Bij-Dendermonde, onuitgegeven licentiaatsverhandeling RUG, Gent.

Stroobants, A.n 1981: Dendermonde, Archeologie, 2, 72.

Van Doorselaer, A./L. Opsteyn, 1999: Saksische brandrestengraven op de Zwijvekekouter te Dendermonde, Vobov-info 50, 15-22.

Verlaeckt, K., 1999: Dendermonde archeologisch bekeken: een beknopte historiek, VOBOV-info, 50, 39.

8.2 Websites

Agentschap voor geografische informatie Vlaanderen (2011)
<http://geo-vlaanderen.agiv.be/>

Centraal Archeologische Inventaris (2011)
<http://cai.erfgoed.net/cai/index.php>

Databank ondergrond Vlaanderen (2011)
<http://dov.vlaanderen.be>

GISoost, Geografisch informatiesysteem – Provincie Oost-Vlaanderen (2011)
<http://www.gisoost.be>

Nationaal geografisch instituut (2011)
<http://www.ngi.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2011)
Vlaams instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE)
<http://www.onderzoeksbalans.be>

9 Bijlagen

9.1 Lijst van afkortingen

CAI	Centrale Archeologische Inventaris
TAW	Tweede Algemene Waterpassing
DHM	Digitaal hoogtemodel

9.2 Glossarium

Ex situ	Tegenovergestelde van in situ.
Hydrografie	Beschrijving van de fysische eigenschappen van waterlichamen en het aangrenzende land.
In situ	Term gebruikt voor de aanduiding van archeologische resten die in dezelfde toestand worden teruggevonden als ze in het verleden door de mens zijn achtergelaten.
Off-site	Sporen die niet onmiddellijk aan een site kunnen toegewezen worden.
Onderzoeksgebied	Deel van het plangebied dat onderworpen is aan een archeologisch (voor)onderzoek.
Plangebied	Het terrein waarop een bodemverstorende activiteit wordt gepland of uitgevoerd.
Spijker	Bijgebouw dat dienst doet als opslagplaats.

9.3 Archeologische periodes

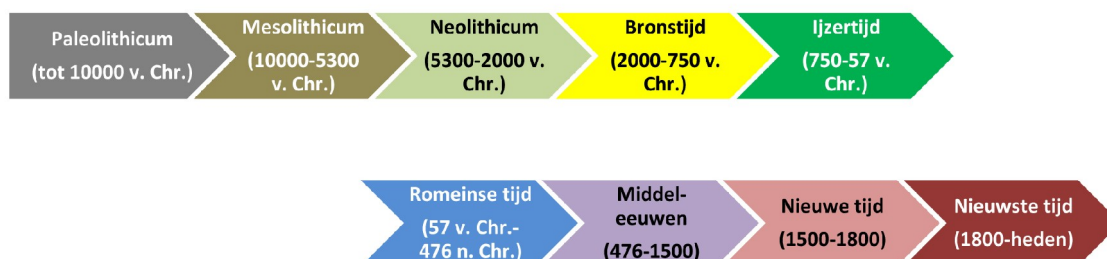

Fig. 23: Archeologische periodes

9.4 Plannen en tekeningen

Plan 1: Situering
 Plan 2: Detail 1
 Plan 3: Detail 2
 Plan 4: Detail 3
 Plan 5: Detail 4
 Plan 6: Detail 5

Tekening 1: Profieltekeningen
 Tekening 2: Profieltekeningen
 Tekening 3: Profiel- en coupetekeningen

9.5 CD-rom

Inventarislijsten van het gerecupereerde vondstenmateriaal, van de sporen met beschrijving, van alle tekeningen en van alle foto's zijn digitaal beschikbaar. Dit is tevens het geval voor het dagboek, de foto's, de plannen en tekeningen.

Archeologisch vooronderzoek Sint-Gillis - Oud Klooster

Plan 1 Situering

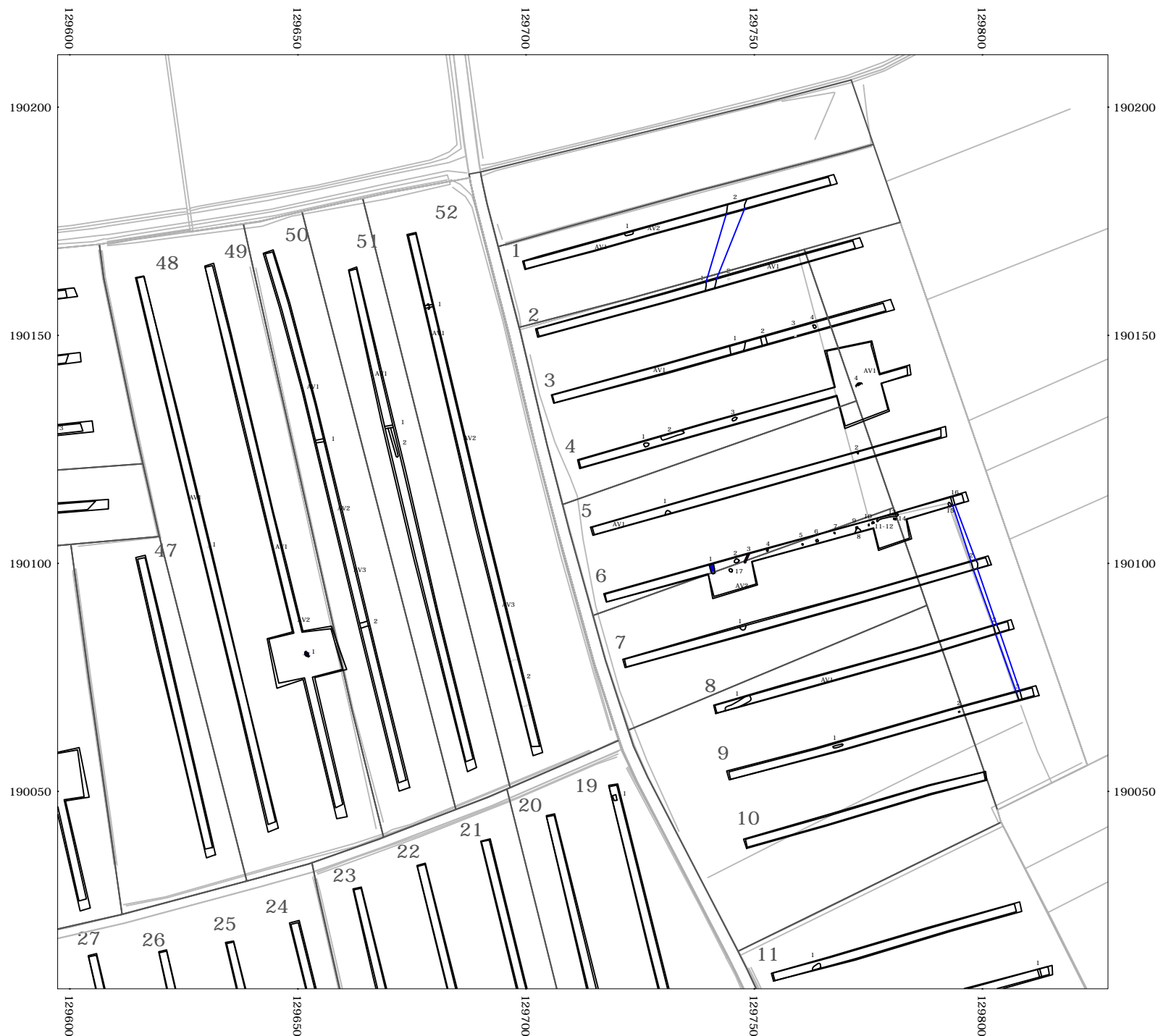
Niet onderzoekbare zone	
Werkputten	
Natuurlijk spoor	
Structuur	
Verstoorde zone	
Nieuwe/nieuwste tijd	

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek Sint-Gillis - Oud Klooster

Plan 2 Detail 1

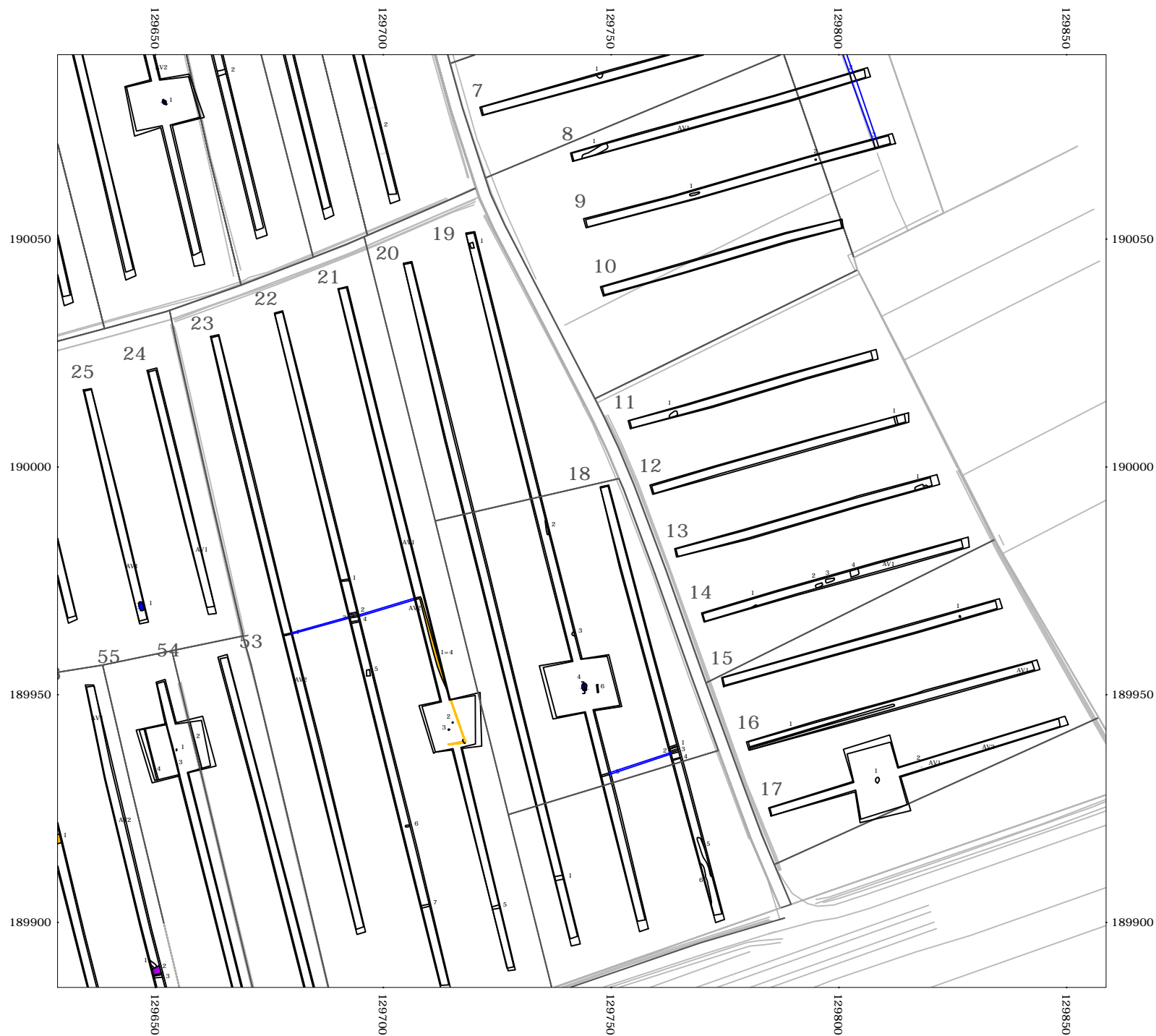
Niet onderzoekbare zone	
Werkputten	
Natuurlijk spoor	
Structuur	
Verstoorde zone	
Nieuwe/nieuwste tijd	

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek Sint-Gillis - Oud Klooster

Plan 3 Detail 2

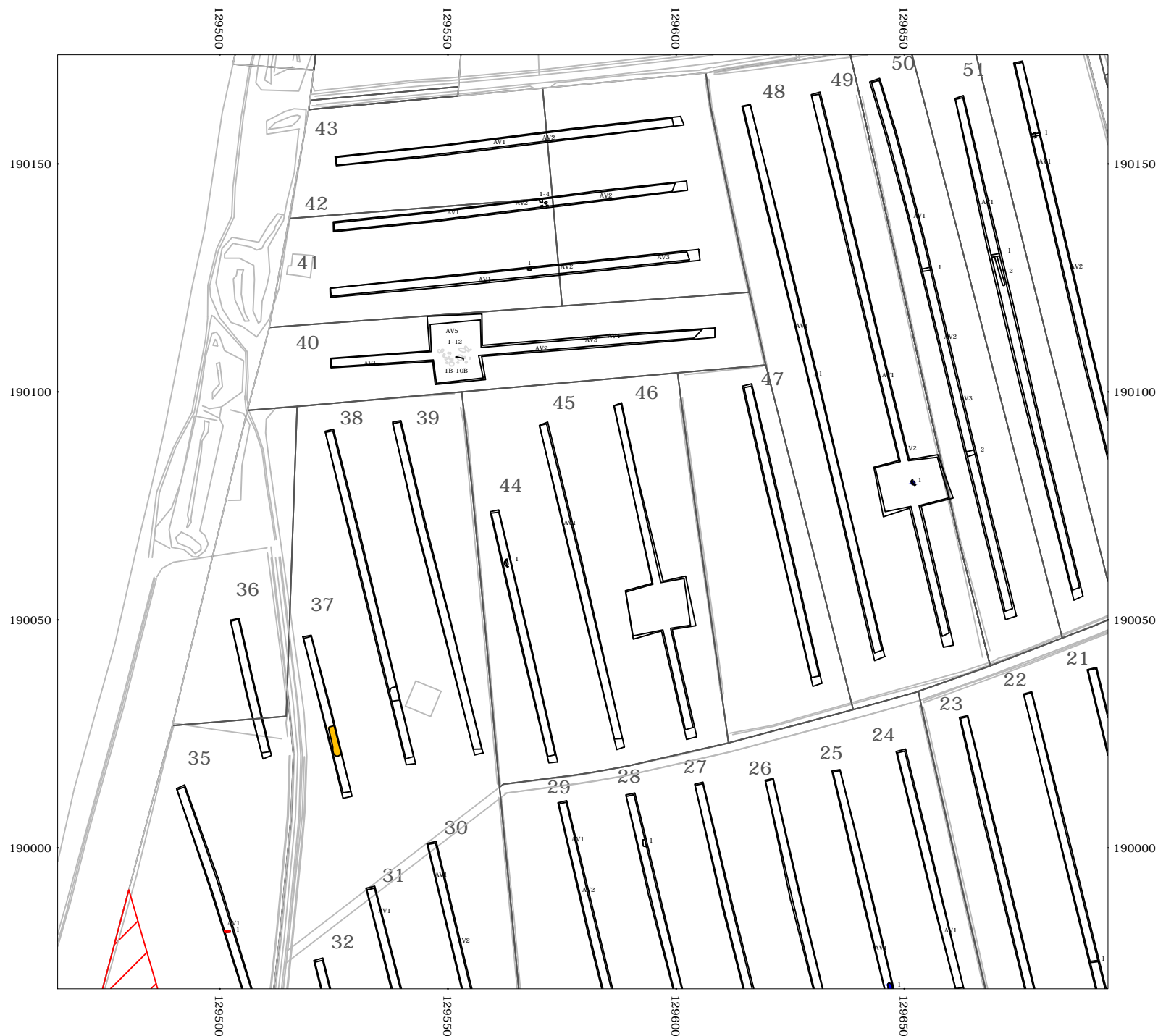
Niet onderzoekbare zone	
Werkputten	
Natuurlijk spoor	
Structuur	
Verstoorde zone	
Nieuwe/nieuwste tijd	

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek Sint-Gillis - Oud Klooster

Plan 4 Detail 3

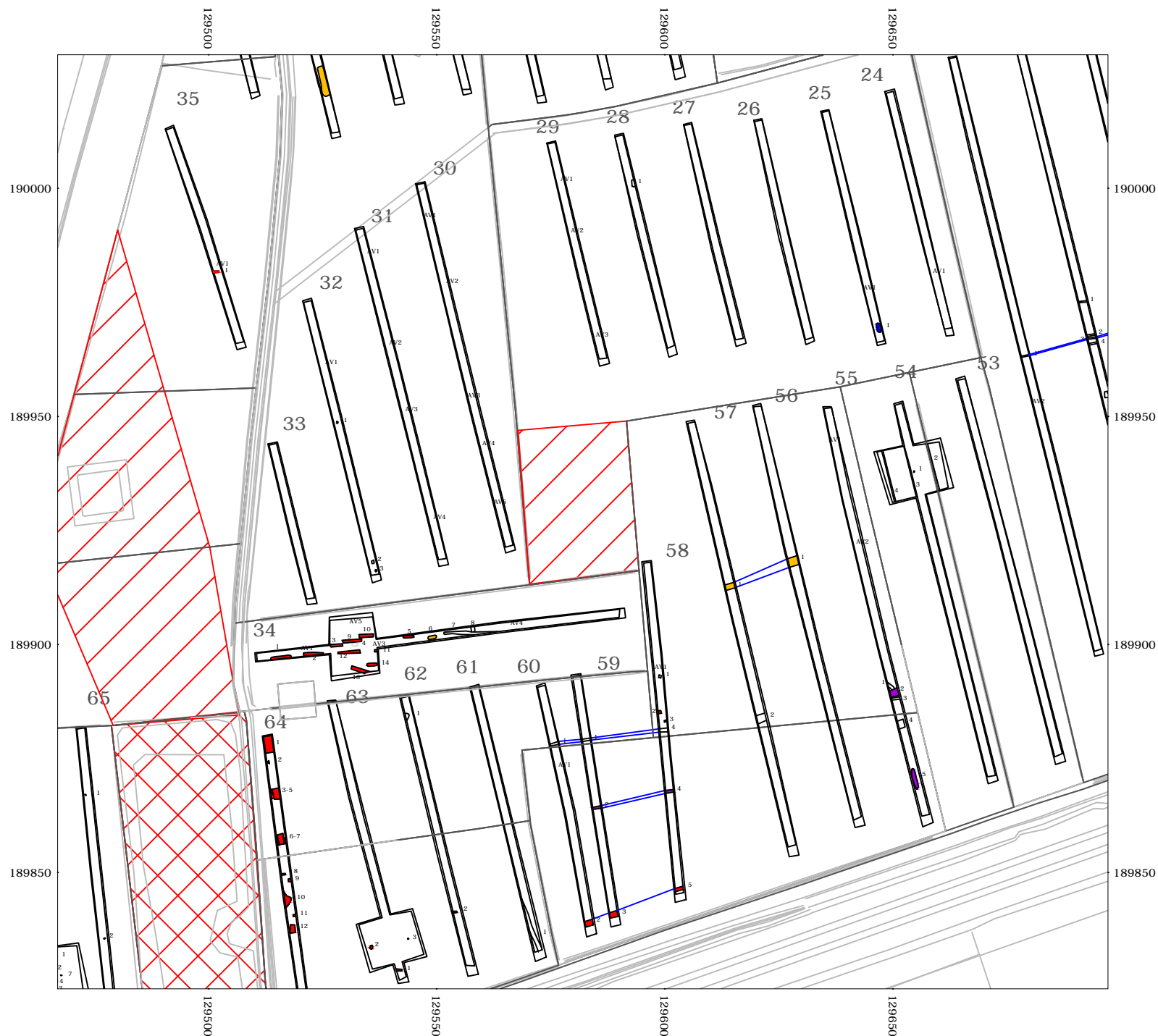
Niet onderzoekbare zone	
Werkputten	
Natuurlijk spoor	
Structuur	
Verstoorde zone	
Nieuwe/nieuwste tijd	

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek Sint-Gillis - Oud Klooster

Plan 5 Detail 4

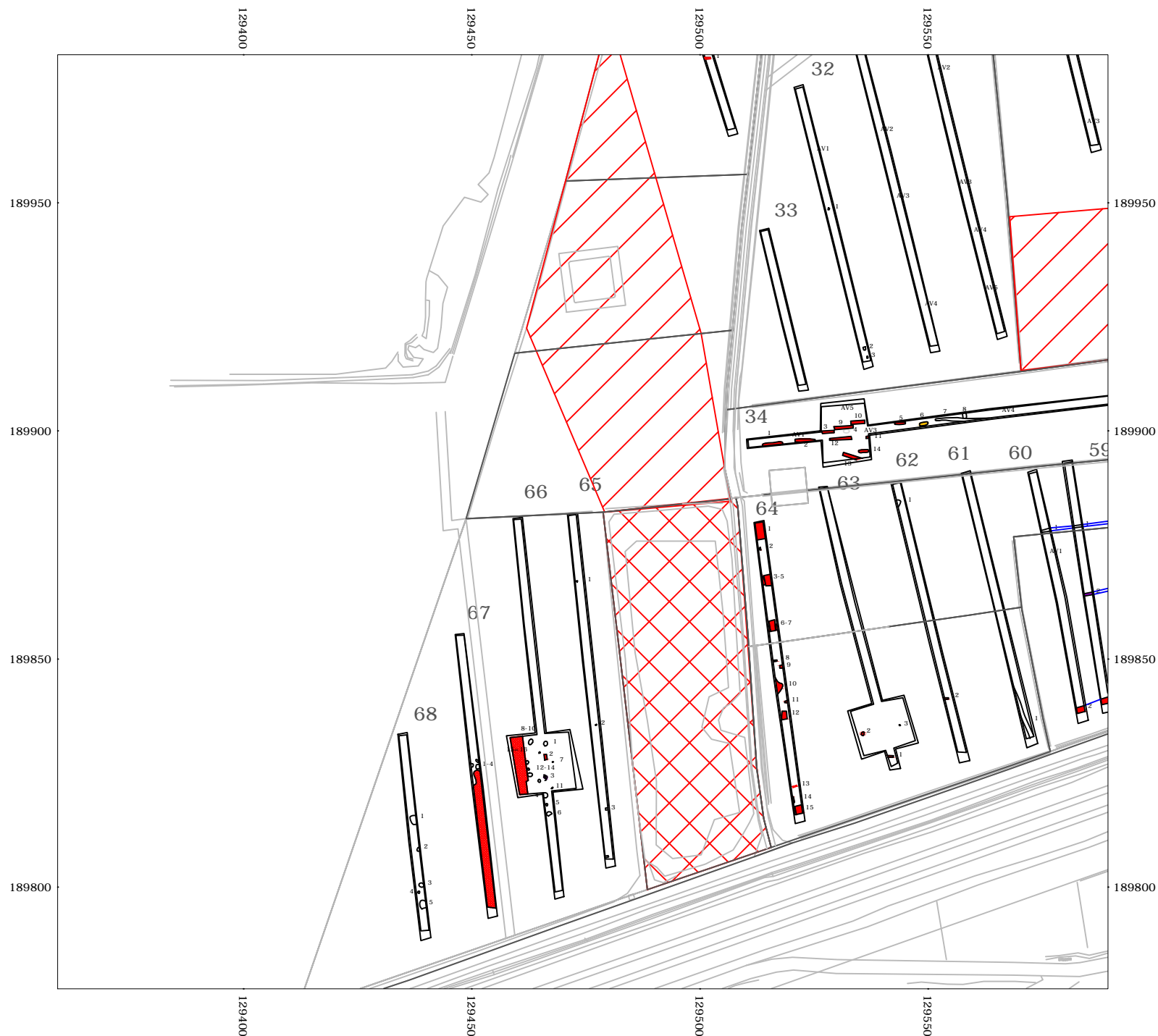
Niet onderzoekbare zone	
Werkputten	
Natuurlijk spoor	
Structuur	
Verstoorde zone	
Nieuwe/nieuwste tijd	

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek Sint-Gillis - Oud Klooster

Plan 6 Detail 5

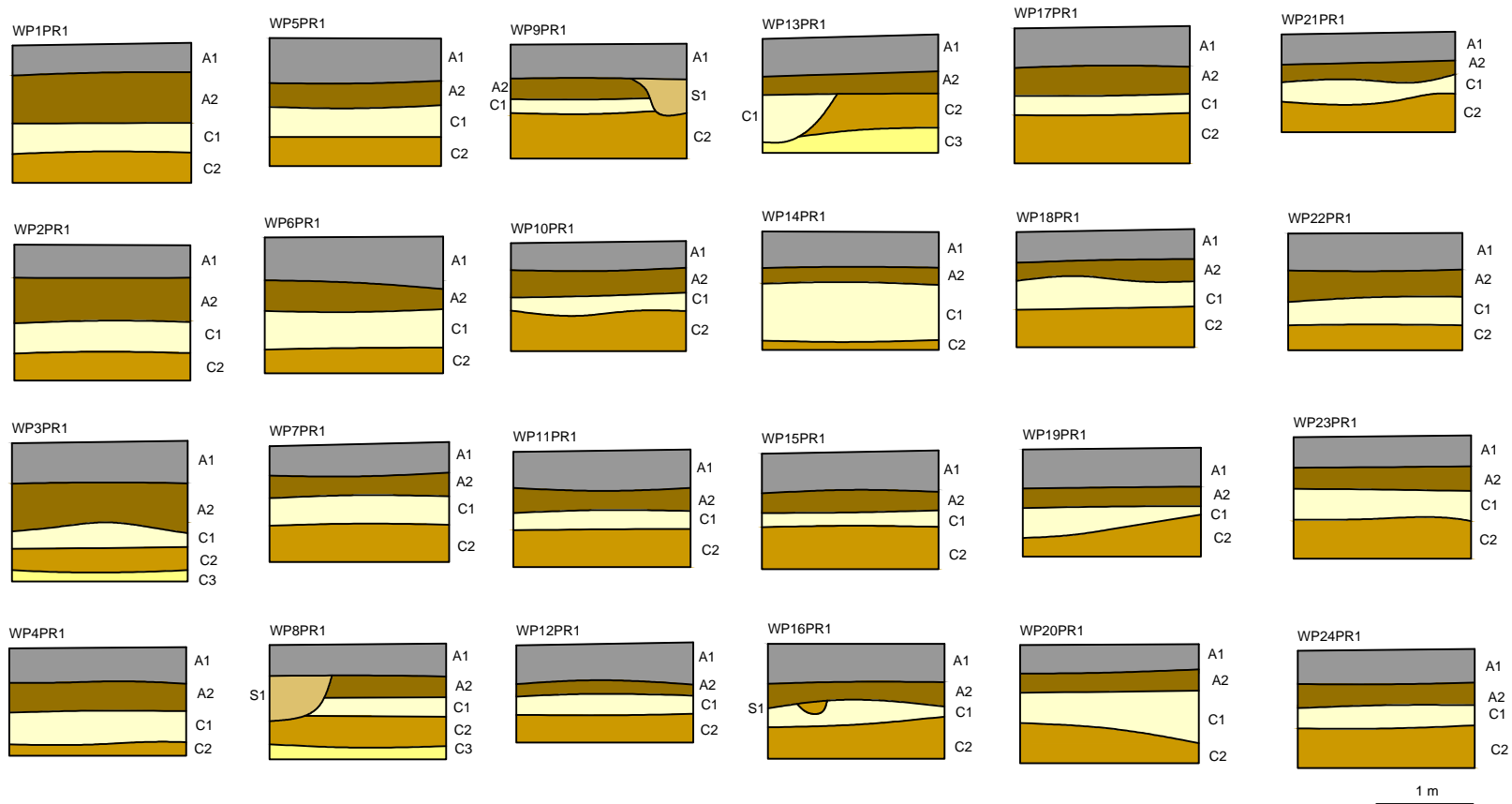
Niet onderzoekbare zone	
Werkputten	
Natuurlijk spoor	
Structuur	
Verstoorde zone	
Nieuwe/nieuwste tijd	

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

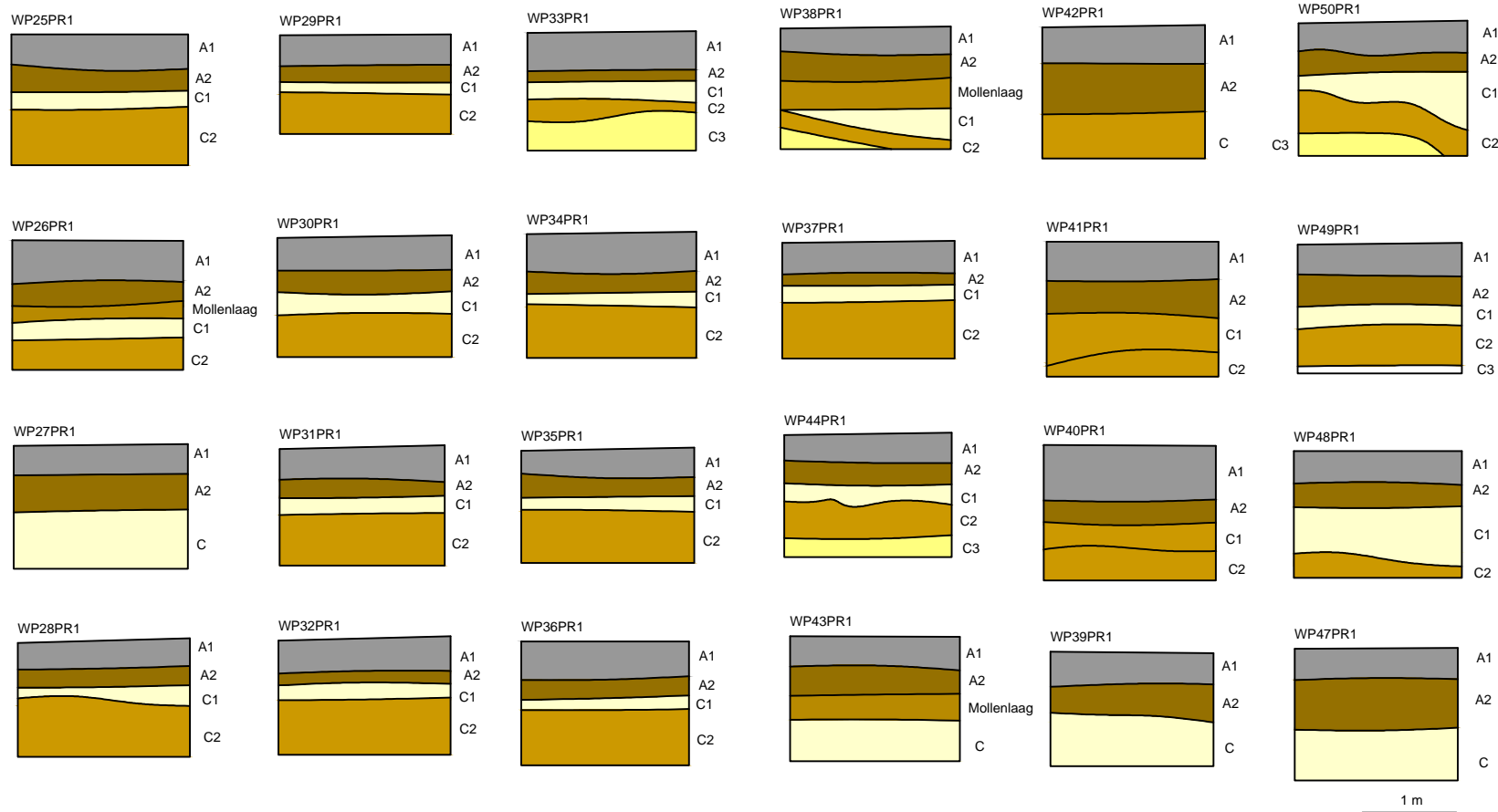
All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek Sint-Gillis - Oud Klooster

Formaat: A4

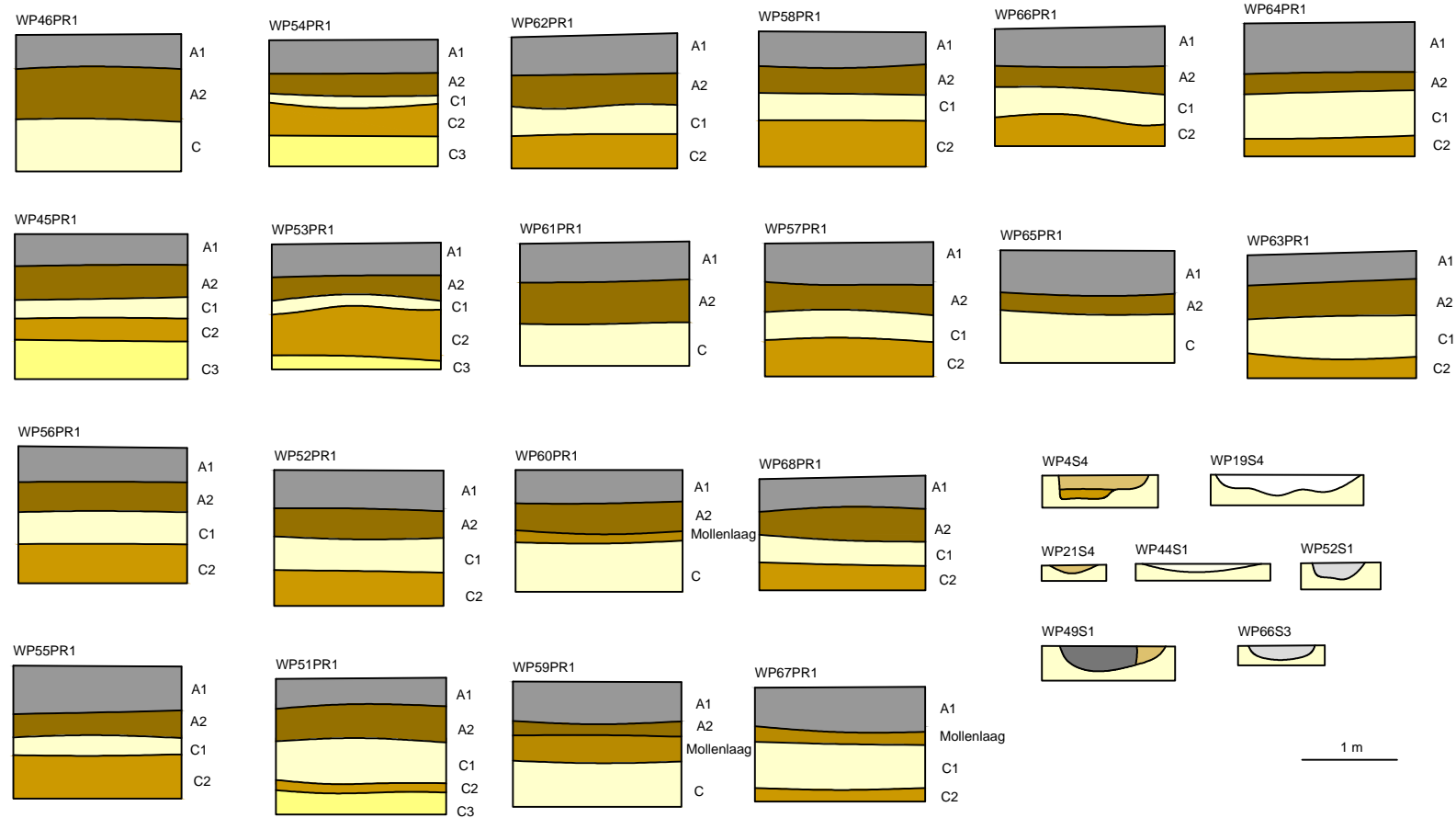
ID: Profiel- en coupetekeningen

Archeologisch vooronderzoek Sint-Gillis - Oud Klooster

Formaat: A4

ID: Profiel- en coupetekeningen

Archeologisch vooronderzoek Sint-Gillis - Oud Klooster

Formaat: A4

ID: Profiel- en coupetekeningen

Projectcode: 2011/214
Provincie: Oost-Vlaanderen
Gemeente: Sint-Gillis (Dendermonde)
Toponiem: Oud Klooster

Sporenlijst

Datum	Werkpu t	Vlak	Spoor	Profiel	Kleur			Homogeen / heterogeen	Compactheid	Samenstell ing	Vorm	Aflijning	Inclusies							Opmerkingen	Interpretatie	Antropogeen/ natuurlijk	Diepte in cm	Datering	Structuur	Site	Inzamelin g	Matrix				Beschrijver
					Donker/ licht	Hoofdkleu r	Bijkleur						Baksteen	Houtskool	Ijzeroer	Keien	Leisteen	Mortel	Schelp									Andere	Jonger dan	Gelijktijdi g met	Ouder dan	
1/07/2011	1	1	1			bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk	ja									kuil	A								
1/07/2011	1	1	1	2		bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	2	1	1			bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	2	1	2			grijs	bruin	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										natuurlijk	N								
1/07/2011	3	1	1			bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	3	1	2			bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	3	1	3		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										natuurlijk	N								
1/07/2011	3	1	4			grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		ovaal	duidelijk	ja									paalspoor	A								
1/07/2011	4	1	1			grijs	bruin	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk			ja				VL			kuil	A								
1/07/2011	4	1	2			grijs	bruin	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk				ja			VL			kuil	A								
1/07/2011	4	1	3			grijs	bruin	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk										kuil	A								
1/07/2011	4	1	4		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		ovaal	duidelijk	ja									kuil	A								
1/07/2011	5	1	1		licht	grijs	bruin	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										kuil	A								
1/07/2011	5	1	2		licht	grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		rond	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	5	1	3		licht	bruin	geel	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk								recent		greppel	A			NT/NST					
1/07/2011	6	1	1		licht	bruin	grijs	homogeen	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	6	1	2		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		rond	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	3		licht	bruin	grijs	homogeen	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	6	1	4			bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		rond	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	5		licht	grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		vierkant	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	6		licht	grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		vierkant	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	7		licht	grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	8		licht	grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										kuil	A								
1/07/2011	6	1	9		licht	grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	10		licht	grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	11		licht	grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	12		licht	grijs	bruin	homogeen	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	13		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	6	1	14		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		ovaal	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	15		licht	grijs	geel	gevekt	vrij	vast		ovaal	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	6	1	16		licht	bruin	geel	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk								recent		greppel	A			NT/NST					
1/07/2011	6	1	17		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		ovaal	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	7	1	1			bruin	geel	homogeen	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										kuil	A								
1/07/2011	7	1	2		licht	bruin	geel	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk								recent		greppel	A			NT/NST					
1/07/2011	8	1	1		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	8	1	2		licht	bruin	geel	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk								recent		greppel	A								
1/07/2011	9	1	1		licht	bruin	geel	homogeen	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk									recent		greppel	A			NT/NST				
1/07/2011	9	1	2		licht	bruin	grijs	homogeen	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk										paalspoor	A								
1/07/2011	9	1	3		licht	bruin	geel	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk								recent		greppel	A			NT/NST					
1/07/2011	11	1	1		licht	bruin	geel	homogeen	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										kuil	A								
1/07/2011	12	1	1		licht	bruin	geel	gevekt	vrij	vast		rechthoekig	duidelijk								recent		greppel	A			NT/NST					
1/07/2011	13	1	1		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	14	1	1		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	14	1	2		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk										greppel	A								
1/07/2011	14	1	3		licht	bruin	grijs	gevekt	vrij	vast		onregelmatig	duidelijk																			

Projectcode: 2011/214
 Provincie: Oost-Vlaanderen
 Gemeente: Sint-Gillis (Dendermonde)
 Toponiem: Oud Klooster

Vondstenlijst - beschrijving

[illegible]

Datum	Vondstnr.	Locatie			Inzamelin gswijze	Aardewerk			Glas			Metaal				As, sintels, slakken	Organisch materiaal						Mortel	Steen										Kunst stof	Opmerkingen	Beschr ijver	Totaal aantal fragm.
		Werk put	Spoor	Kadastraal perceel		Vaat werk	Bouwmat eriaal	Andere	Vaat werk	Bouwmater iaal	Andere	Munt	Bouwma teriaal	Gebruik svoorwer p	Andere		Bot	Hout	Houts kool	Leer	Schelp/ slakken	Andere		Kalkst een	Kalkzand steen	Ijzerzand steen	Zands teen	Lei	Kei	Silex	Gebruiksv oorwerp	Prehistorisc h artefact	Andere				
1/07/2011	V006	21	4		Vlak	2																													2		
1/07/2011	V007	22	AV1		Vlak	1																													1		
1/07/2011	V008	25	1		Vlak	1																													1		
4/07/2011	V009	30	PR1LA2		Profiel	2																													2		
4/07/2011	V010	30	PR1LC1		Profiel	1																													1		
4/07/2011	V011	34	4		Vlak	2																													2		
4/07/2011	V012	34	6		Vlak	1																													1		
4/07/2011	V013	34	10		Vlak	7																			1										8		
4/07/2011	V014	34	12		Vlak	1																													1		
4/07/2011	V015	35	1		Vlak			1																											1		
4/07/2011	V016	37	1		Vlak	2																													2		
4/07/2011	V017	38	1		Vlak										2							2													Mortel = beton	4	
5/07/2011	V017	40	5		Vlak																						1									1	
8/07/2011	V018	49	1		Coupe	24							5					2																	31		
6/07/2011	V019	52	1		Vlak		1																													1	
6/07/2011	V020	55	2		Vlak	1				1																										2	
6/07/2011	V021	55	5		Vlak	1	3																													4	
6/07/2011	V022	56	1		Vlak	3																														3	
7/07/2011	V023	58	2		Vlak	1																														1	
7/07/2011	V024	59	2		Vlak	1																														1	
7/07/2011	V025	62	1		Vlak								1																							1	
8/07/2011	V026	66	3		Coupe	6																														6	
Totaal						327	12	2	3	1	0	0	14	0	0	3	1	0	2	0	0	0	4	0	0	0	0	1	0	9	0	0	1			380	
Totaal per hoofdcategorie								341			4				14	3						3	4									10	1			380	

Projectcode: 2011/214
Provincie: Oost-Vlaanderen
Gemeente: Sint-Gillis (Dendermonde)
Toponiem: Oud Klooster

Vondstenlijst - determinatie

Vondstnr.	Werkput	Spoor	Categorie	Subcategorie	Aantal fragm.	Waarschijnlijkheid	Identificatie	Datering				Opmerkingen	Beschrijver	Second opinion
								Ruwe datering	Verfijning 1	Verfijning 2	Verfijning 3			
AV011	14	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk met stafband?, RRR, vrij zacht	Metaaltijden	Bronstijd?					
AV001	1	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV002	1	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV004	3	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	5		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, OOO, vrij hard	Metaaltijden						
AV014	17	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	6		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV017	21	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, ORR, vrij hard	Metaaltijden						
AV023	25	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, RRR, vrij zacht	Metaaltijden						
AV025	28	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij zacht	Metaaltijden						
AV027	29	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV028	29	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	6		Rand- en wandfagmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV029	29	AV3	Aardewerk	Vaatwerk	3		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij zacht	Metaaltijden						
AV030	30	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij zacht	Metaaltijden						
AV031	30	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, OOO, vrij hard	Metaaltijden						
AV032	30	AV3	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij zacht	Metaaltijden						
AV033	30	AV4	Aardewerk	Vaatwerk	5		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORR, vrij hard	Metaaltijden						
AV034	30	AV5	Aardewerk	Vaatwerk	6		Bodemfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV035	31	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, OOO, vrij hard	Metaaltijden						
AV035	35	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	3		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV036	31	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV037	31	AV3	Aardewerk	Vaatwerk	8		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV038	31	AV4	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij zacht	Metaaltijden						
AV039	32	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORR, vrij zacht	Metaaltijden						
AV040	34	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV041	34	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, OOO, vrij hard	Metaaltijden						
AV042	34	AV3	Aardewerk	Vaatwerk	6		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV043	34	AV4	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV044	34	AV5	Aardewerk	Vaatwerk	6		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, OOO, vrij zacht	Metaaltijden						
AV046	37	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	5		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV047	40	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV048	40	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	6		Rand- en wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard, geknikte kom	Metaaltijden						
AV049	40	AV3	Aardewerk	Vaatwerk	9		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, OOO, vrij hard	Metaaltijden						
AV050	40	AV5	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV052	41	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	8		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV054	41	AV3	Aardewerk	Vaatwerk	7		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, OOO, vrij zacht	Metaaltijden						
AV054	42	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	5		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV055	42	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	15		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV056	43	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	6		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij zacht	Metaaltijden						
AV059	45	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, RRR, vrij zacht	Metaaltijden						
AV060	48	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
AV061	49	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	10		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV062	49	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, OOO, vrij zacht	Metaaltijden						
AV063	50	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, OOO, vrij zacht	Metaaltijden						
AV065	50	AV3	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV066	51	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	5		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORR, vrij hard	Metaaltijden						
AV067	52	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV068	52	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	3		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV070	55	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, ORR, vrij hard	Metaaltijden						
AV071	55	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	9		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard, schervengruisverschrali	Metaaltijden						
AV072	58	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, OOR, vrij hard	Metaaltijden						
AV073	60	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORR, vrij zacht	Metaaltijden						
V002	6	3	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, OOO, zacht	Metaaltijden						
V009	30	PR1A2	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
V010	30	PR1LC1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, RRR, vrij hard	Metaaltijden						
V011	34	4	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, RRR, vrij zacht	Metaaltijden						
V013	34	10	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, RRR, vrij zacht	Metaaltijden						

Vondstnr.	Werkpu t	Spor	Categorie	Subcategor ie	Aantal fragm.	Waarschijn lijkheid	Identificatie	Datering				Opmerkingen	Beschrij ver	Second opinion
								Ruwe datering	Verfijning 1	Verfijni ng 2	Verfijni ng 3			
V022	56		1 Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, OOO, vrij hard	Metaaltijden						
V024	59		2 Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd aardewerk, RRR, vrij zacht	Metaaltijden						
V057	43	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd aardewerk, ORO, vrij hard	Metaaltijden						
AV069	52	AV3	Aardewerk	Vaatwerk	1		Randfragment gedraaid grijs aardewerk, teil	Middeleeuwen	Late middeleeuwen					
AV012	16	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment Rijnlands rood beschilderd	Middeleeuwen	Volle middeleeuwen					
AV051	41	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	4		Wandfragmenten handgevormd grijs aardewerk	Middeleeuwen	Volle middeleeuwen					
AV055	42	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment handgevormd grijs aardewerk	Middeleeuwen	Volle middeleeuwen					
AV069	52	AV3	Aardewerk	Vaatwerk	15		Rand- en wandfragmenten gedraaid grijs aardewerk, kogelpot	Middeleeuwen	Volle middeleeuwen					
AV006	5	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gedraaid grijs aardewerk	Middeleeuwen						
AV031	30	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	3		Wandfragmenten gedraaid grijs aardewerk	Middeleeuwen						
AV072	58	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gedraaid grijs aardewerk	Middeleeuwen						
V002	6	3	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gedraaid grijs aardewerk	Middeleeuwen						
V020	55	2	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gedraaid grijs aardewerk	Middeleeuwen						
V021	55	5	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gedraaid grijs aardewerk	Middeleeuwen						
V026	66	3	Aardewerk	Vaatwerk	6		Wandfragmenten gedraaid grijs aardewerk	Middeleeuwen						
AV022	24	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Oorfragment steengoed, Raeren	Middeleeuwen/nie 14-						
V006	21	4	Aardewerk	Vaatwerk	1		Randfragment steengoed, Raeren	Middeleeuwen/nie 14-						
AV005	4	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	3		Wandfragmenten rood geglazuurd aardewerk	Middeleeuwen/nieuwe tijd						
AV007	6	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	3		Wandfragmenten rood aardewerk	Middeleeuwen/nieuwe tijd						
AV061	49	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Randfragment steengoed, Siegburg	Middeleeuwen/nieuwe tijd						
AV062	49	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten rood geglazuurd aardewerk	Middeleeuwen/nieuwe tijd						
V011	34	4	Aardewerk	Vaatwerk	1		Randfragment wit geglazuurd aardewerk, kom	Middeleeuwen/nieuwe tijd						
V012	34	6	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment rood geglazuurd aardewerk	Middeleeuwen/nieuwe tijd						
V016	37	1	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten rood aardewerk, één geglazuurd	Middeleeuwen/nieuwe tijd						
V022	56	1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment rood geglazuurd aardewerk	Middeleeuwen/nieuwe tijd						
AV012	16	AV1	Aardewerk	Andere	1		Pijpensteel	Nieuwe/nieuwste tijd						
V015	35	1	Aardewerk	Andere	1		Pijpensteel	Nieuwe/nieuwste tijd						
V013	34	10	Aardewerk	Vaatwerk	3		Wandfragmenten industrieel wit	Nieuwste tijd						
V023	58	2	Aardewerk	Vaatwerk	1		Bodemfragment industrieel wit aardewerk	Nieuwste tijd						
AV003	2	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gewone waar	Romeinse tijd						
AV007	6	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Randfragment gewone waar, kom	Romeinse tijd						
AV008	6	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gewone waar	Romeinse tijd						
AV009	8	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment oranje kruikwaar	Romeinse tijd						
AV010	13	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragmenten gewone waar	Romeinse tijd						
AV018	21	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	3		Randfragment mortarium	Romeinse tijd						
AV019	22	1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gewone waar	Romeinse tijd						
AV024	28	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	2		Wandfragmenten gewone waar	Romeinse tijd						
AV041	34	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	2		Rand- en wandfragment gewone waar	Romeinse tijd						
AV043	34	AV4	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gewone waar	Romeinse tijd						
AV064	50	AV2	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment wit kruikwaar	Romeinse tijd						
V001	6	1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gewone waar, gedecoreerd met kerfbanden en groeven	Romeinse tijd						
V005	19	4	Aardewerk	Vaatwerk	17		Wandfragmenten gewone waar	Romeinse tijd						
V006	21	4	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gewone waar	Romeinse tijd						
V007	22	AV1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gewone waar	Romeinse tijd						
V008	25	1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Bodemfragment gewone waar, grijs	Romeinse tijd						
V014	34	12	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment gewone waar	Romeinse tijd						
V018	49	1	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wand- en oorfragment gewone waar, kan/kruik	Romeinse tijd						
V018	49	1	Aardewerk	Vaatwerk	5		Randfragmenten gewone waar, bord of kom	Romeinse tijd						
V018	49	1	Aardewerk	Vaatwerk	18		Wandfragmenten gewone waar	Romeinse tijd						
V002	6	3	Aardewerk	Vaatwerk	1		Wandfragment dolium?	Romeinse tijd?						
AV020	23	AV1	Steen	Silex	1		Steker op kling (kerfhalvering)	Steentijd	Mesolithicum					
AV013	17	AV1	Steen	Silex	1		Geretoucheerd klingfragment (proximaal)	Steentijd						
AV015	18	AV1	Steen	Silex	1		Afslag	Steentijd						
AV016	19	AV1	Steen	Silex	1		Distaal klingfragment (boor?)	Steentijd						
AV017	21	AV1	Steen	Silex	1		Mes met natuurlijke boord	Steentijd						
AV021	23	AV2	Steen	Silex	1		Steker	Steentijd						
AV026	28	AV1	Steen	Silex	1		Mes met natuurlijke boord	Steentijd						
AV058	44	AV1	Steen	Silex	1		Kern	Steentijd						
V017	40	5	Steen	Silex	1		Geretoucheerd klingfragment	Steentijd						